

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din 2023

Chișinău

**privind aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea
Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul energiei

Victor PARLICOV

Ministrul justiției

Veronica MIHAILOV-MORARU

Vizează:

Secretar general al Guvernului

Artur MIJA

Aprobată în şedinţa Guvernului
din

L E G E
cu privire la modificarea Legii nr.10/2016
privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Articol I. Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 117), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Clauza de armonizare ca avea următorul cuprins

„Prezenta lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și al Consiliului din 11 Decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformată), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328/210 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.”

2. În cuprinsul legii:

cuvintele „Planul național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile” se substituie cu cuvintele „Planul național integrat privind energia și clima”, la forma gramaticală corespunzătoare.

cuvintele „Agenția pentru Eficiență Energetică”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „instituția publică de suport” la forma gramaticală corespunzătoare;

3. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 1.** Scopul și obiectivele legii

Prezenta lege are drept scop instituirea cadrului juridic pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și pentru stabilirea obiectivelor naționale privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, în consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire, precum și ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi. Legea definește normele referitoare la schemele de sprijin, garanțiile de origine, procedurile administrative aplicabile, acoperirea consumului propriu de energie electrică cu energie produsă din surse regenerabile, cooperare regională, accesul producătorilor de energie din surse regenerabile la rețele, precum și alte prevederi necesare întru promovarea și atingerea unui consum mai mare al energiei din surse regenerabile de economia națională.”

4. Articolul 3:

noțiunea de „*biocarburant*” va avea următorul cuprins:

„*biocarburant* - combustibil lichid pentru transporturi, produs din biomasă”

noțiunea de „*biomasă*” va avea următorul cuprins:

„*biomasă* - fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură, inclusiv substanțe vegetale și animale, din silvicultură și din industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor, inclusiv deșeuri industriale și municipale de origine biologică.”

noțiunea „*contract pentru diferențe*” va avea următorul cuprins:

„*contract pentru diferențe* - contract semnat între producătorul eligibil și furnizorul central de energie electrică, prin care producătorului eligibil care comercializează pe piața angro energia electrică produsă i se asigură diferențele pozitive sau negative, printr-o primă variabilă, dintre prețul de piață și prețul fix (preț de exercitare) stabilit în cadrul procedurilor de licitații, în conformitate cu prezenta lege. În condițiile în care prețul fix/de exercitare este mai mare decât prețul pe piață, producătorul va primi diferența de venit de la Furnizorul central de energie electrică, iar dacă prețul fix/ de exercitare este mai mic decât prețul de piață, producătorul va plăti diferența de venit Furnizorului central;”

la noțiunea de „*cotă maximă de capacitate*” după textul „respectiv, stabilită” se va introduce textul „în [MW] pe o perioadă îndelungată de timp”

noțiunea „*garanție de bună execuție a contractului*” va avea următorul cuprins:

„*garanție de bună execuție a contractului* - mijloace financiare depuse de către un potențial producător la dispoziția Guvernului, în cazul oferirii statutului de producător eligibil în cadrul licitației, sau Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil de energie electrică, pentru asigurarea realizării obligațiilor contractuale privind construcția și punerea în funcțiune a centralei electrice de producere din surse regenerabile”

noțiunea „*garanție pentru ofertă*” va avea următorul cuprins:

„*garanție pentru ofertă* – mijloace financiare depuse de către un potențial producător la dispoziția Guvernului pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia pe întreaga perioadă de valabilitate a ofertei;

noțiunea „*garanție pentru participare*” va avea următorul cuprins:

„*garanție pentru participare* – mijloace financiare depuse de către un potențial producător la dispoziția Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia în cadrul și în legătură cu procedura de confirmare a statutului de producător eligibil;

noțiunea de „*producător eligibil*” va avea următorul cuprins:

„*producător eligibil* – producător de energie electrică din surse regenerabile cu dreptul de a beneficia de o schemă de sprijin, în conformitate cu prezenta lege”

după noțiunea „*producător eligibil*”, se completează cu două noțiuni cu următorul cuprins:

„*producător eligibil mic* – producător eligibil care operează o centrală/ mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu o capacitate cumulativă mai mică decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e), inclusiv unitățile de producere a energiei electrice în regim de cogenerare pe bază de biomasă, singaz sau biogaz, indiferent de capacitate, dacă astfel este stabilit de Guvern;”

„*producător eligibil mare* – producător eligibil care operează o centrală/ mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu o capacitate cumulativă mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e);”

la noțiunea „*valoare efectivă*”, după cuvintele „de producție a biocarburanților” se completează cu cuvintele „biolichidelor sau combustibililor din biomasă”

la noțiunea „*valoare tipică*”, după cuvintele „de producție a biocarburanților” se completează cu cuvintele „biolichidelor sau combustibililor din biomasă”

se completează cu următoarele noțiuni:

„*contract reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile* - contract reglementat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică prin care Furnizorul Central de Energie Electrică achiziționează energia electrică produsă de producătorii eligibili. Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sunt diferite pentru producătorii eligibili mici și pentru producătorii eligibili mari.”

„*combustibil din biomasă* - combustibili gazoși și solizi (în continuare - biocombustibili solizi) produși din biomasă;

„*biocarburant avansat*” - biocarburant produs din materiile prime enumerate în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile;

„*deșeu* – deșeu, după cum este definit în art. 2 al Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, excluzând substanțele care au fost modificate sau contaminate intenționat pentru a corespunde acestei noțiuni;”

„*primă variabilă* - sprijin financiar acordat sub forma unei compensații pozitive sau negative, per kWh, calculate ca diferența dintre prețul fix/ de exercitare, stabilit în cadrul licitației, și prețul pieței angro de energie electrică”

„*preț de exercitare* - preț determinat într-o procedură de licitație pentru acordarea de sprijin pentru energia din surse regenerabile, și care într-un contract pentru diferențe permite decontarea financiară prin raportare la diferența dintre acest preț și prețul pieței angro de energie electrică;”

„*prețul pieței angro de energie electrică* (în continuare - *preț de piață*) – prețul mediu ponderat stabilit pe un anumit interval de timp pe Piața pentru Ziua Următoare, stabilit în conformitate cu

Regulile pieței energiei electrice, și care este utilizat drept referință întru stabilirea valorii primei variabile”;

„procedura de licitație - un proces de licitare transparent, nediscriminatoriu, care prevede participarea unui număr suficient de companii, în conformitate cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil și/sau documentația de licitație, și în care sprijinul financiar este acordat pe baza criteriului celui mai mic preț, în cadrul unui proces competitiv”;

„furnizor central de energie electrică – entitate responsabilă de achiziționarea volumelor de energie electrică de la toți producătorii eligibili, în temeiul contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, pentru perioada de până la înființarea pieței organizate de energie electrică conform art. 38¹, alin. (1), precum și cu responsabilitatea de achiziționare a volumelor de energie electrică de la producătorii eligibili mici cărora li s-a acordat statutul respectiv în cadrul procedurii de confirmare și de contra-parte în contractele pentru diferențe semnate cu producătorii eligibili desemnați câștigători ai licitațiilor, după crearea piețelor organizate;”

„comisia de licitație” – comisie constituită în conformitate cu prezenta lege, Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil pentru pregătirea documentației de licitație, organizarea și desfășurarea licitațiilor, evaluarea ofertelor și selectarea câștigătorilor pentru acordarea statutului de producători eligibil în conformitate cu articolul 35 din prezenta lege;”

”comunitate de energie din surse regenerabile – o entitate juridică:

- a) care, în conformitate cu legislația națională în vigoare, are la bază o participare deschisă și voluntară, este autonomă și este controlată efectiv de acționari sau membri situați în apropierea proiectelor privind sursele regenerabile de energie deținute și dezvoltate de respectiva entitate juridică;
- b) ai cărei acționari sau membri sunt persoane fizice, întreprinderi mici și mijlocii sau autorități ale administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, sau de nivel special;
- c) al cărei obiectiv principal este să ofere avantaje comunitare economice, sociale sau de mediu acționarilor ori membrilor săi sau zonelor locale în care își desfășoară activitatea, decât obținerea de profituri financiare;

„prosumator de energie electrică din surse regenerabile” – un consumator final care produce energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum și care poate stoca sau comercializa energia electrică din surse regenerabile produsă, cu condiția ca, în cazul unui prosumator non-casnic de energie electrică din surse regenerabile, aceste activități să nu constituie activitatea sa comercială sau profesională de bază;

„prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv” – un grup de cel puțin doi prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, care locuiesc în aceeași clădire, sau bloc locativ;

„piață pe parcursul zilei lichidă” – piață pe parcursul zilei stabilită și funcțională, care întrunește următoarele criterii:

- a) există o platformă de tranzacționare operațională, bazată pe licitații sau pe un mecanism de tranzacționare prin corelare continuă, și unde piața pe parcursul zilei este funcțională de cel puțin 12 luni;
- b) este posibilă modificarea ofertelor până la o oră înainte de livrare (h-1);
- c) produsele disponibile pentru a fi comercializate sunt în concordanță cu intervalul de decontare a dezechilibrului din zona respectivă de licitație;”

„contract pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător” – contract în baza căruia o persoană fizică sau juridică achiziționează energie electrică din surse regenerabile direct de la un producător de energie electrică;

„tranzacție inter-pares” - tranzacție cu energie din surse regenerabile între participanții la piață, pe baza unui contract cu condiții prestabilite care reglementează executarea și decontarea automată a tranzacției fie direct, între participanții la piață, fie indirect, prin intermediul unui participant la piață terț autorizat, cum ar fi un intermediar/ agregator. Dreptul de a încheia tranzacții *inter-pares* nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților implicate în calitate de consumatori finali, producători, furnizori sau intermediari/agregatori;

„agregator” - participant la piața energiei electrice care combină sarcinile mai multor consumatori sau energia electrică produsă de mai multe surse în vederea comercializării, achiziționării sau a licitării pe orice piață de energie electrică, în sensul Legii 107/2016 cu privire la energia electrică;”

„încălzire sau răcire centralizată” – distribuția energiei termice sub formă de abur, apă caldă sau lichide răcite, în cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, sau surse descentralizate de producție, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau amplasamente, în scopul utilizării pentru încălzirea sau răcirea spațiilor sau în procese de încălzire sau de răcire;

„căldură și frig (răcire) rezidual(ă)” – căldură sau frig (răcire) generat(ă) în mod inevitabil ca produs secundar în instalații industriale sau de producere a energiei electrice, ori în sectorul servicii, în urma unor procese termodinamice și care, în lipsa accesului la un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, s-ar disipa în aer sau în apă fără a fi utilizat(ă), atunci când un proces de cogenerare a fost utilizat, urmează să fie utilizat sau atunci când cogenerarea nu este justificată din punct de vedere economic;

„produse petroliere” – produse petroliere principale și produse petroliere principale de tip standard, după cum sunt definite în Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere^{*)};

„producător de biocombustibil – persoană juridică care produce și comercializează biocarburanți, biolichide și/sau combustibili din biomasă;

5. Articolul 5 este completat cu alin. 3 cu următorul cuprins:

„(3) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este elaborată astfel încât nivelul și condițiile aferente sprijinului financiar acordat proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile prin intermediul schemelor de sprijin nu sunt revizuite într-un mod care să afecteze negativ drepturile conferite în temeiul legii și să afecteze viabilitatea economică a proiectelor care beneficiază deja de sprijin în conformitate cu prezenta lege, cu excepția modificărilor cauzate de implementarea contractelor pentru diferențe, după cum este stabilit de prezenta lege, precum și de transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene adoptate în contextul angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice.”

6. Articolul 6:

la alin. (1) lit. b) și c) vor avea următorul cuprins:

„b) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilite în Planul Național Integrat privind Energia și Clima”

c) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul de energie în sectorul transporturi, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilite în Planul Național Integrat privind Energia și Clima”;

la alineatul (2), cuvintele „planul național de acțiuni în domeniu energiei din surse regenerabile” se substituie cu cuvintele „Planul Național Integrat privind Energia și Clima”

7. Articolul 7:

La alineatul (1), cuvintele „se calculează ca suma următoarelor” se substituie cu textul ”se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și prezentul articol și se determină ca suma următoarelor componente.”

La alineatul (2), după textul ”în consumul final brut de energie,” se completează cu textul „determinat în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și prezentul articol,”

la alineatul (3), după cuvintele „criteriilor de durabilitate”, se completează cu cuvintele „și criteriilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră”

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) La calcularea consumului final brut de energie electrică din surse regenerabile de către instituția publică de suport, în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, se consideră următoarele:

- a) se estimează energia electrică din surse regenerabile generată de centralele electrice deținute de utilizatorii mecanismului de contorizare netă, toate categoriile de prosumatori, comunitățile de energie din surse regenerabile, inclusiv consumul propriu asigurat din surse regenerabile, prin utilizarea datelor cu privire la generare disponibile pentru centrale electrice dotate cu echipamente de măsurare, informațiile oferite direct de utilizatorii mecanismului, precum și cu aplicarea tehnicilor de estimare cu maximă precizie a cantității de energie electrică generată și evitarea dublei contabilizări;
- b) nu se ia în calcul energia electrică produsă de hidrocentralele cu acumulare din apa pompată anterior în sens ascendent;
- c) în cazul centralelor electrice hibrid, care utilizează surse regenerabile și convenționale de energie, se ia în considerare numai acea parte din energia electrică care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuția fiecărei surse de energie se calculează în baza conținutului său de energie;
- d) energia electrică generată de centralele hidroelectrice și instalațiile eoliene, se consideră în conformitate cu regulile de normalizare, stabilite în regulament.

alineatul (6) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins „Cantitatea de energie utilizată pentru încălzire și răcire și care ar urma să fie considerată energie din surse regenerabile potrivit alin. (1), se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, care va ține seama de utilizarea energiei în toate sectoarele de consum final.”

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

„(8) Conținutul energetic al combustibililor utilizați în transporturi este stabilit în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile”

alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„(9) Consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și prevederile art. 8.”

alineatul (11) va avea următorul cuprins:

„(11) La calcularea consumului final brut de energie, cantitatea de energie consumată în sectorul aviației, ca proporție din consumul final brut de energie, se consideră a nu fi mai mare de 6,18 %.”

alin. (12) se abrogă;

se completează cu alin. (13) cu următorul cuprins:

„(13) Instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile (*în continuare* – instituția publică de suport) calculează ponderea energiei din surse regenerabile, pentru anul precedent de gestiune, în conformitate cu prevederile prezentei legi și Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, și prezintă rezultatele calculelor în

raportul său anual de activitate, elaborat în conformitate cu prevederile de la art. (11), alin. (7) al Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, sau la cererea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.”

8. Articolul 8:

alineatul (1) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins „Pentru calcularea consumului final de energie în transporturi se utilizează valorile privind conținutul energetic al carburanților utilizați în transporturi, după cum este prevăzut în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile”

alineatele (2)-(5) se abrogă

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Pentru realizarea prevederilor prezentului articol, se introduc următoarele obligații de raportare semestrială, în termen de 30 de zile după finalizarea perioadei de gestiune, în formă electronică, către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și instituția publică de suport:

- a) importatorii de produse petroliere – obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de biocarburanți și produse petroliere procurate, după caz, de pe piața locală sau importate, în vederea producerii amestecului în conformitate cu prevederile prezentei legi, și/sau cantitățile de produse petroliere importate care deja conțin cota prestabilită de biocarburanți. Informațiile cu privire la biocarburanți vor include detalii privind cantitățile și cota biocarburanților în amestec, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 26⁷, alin. (1), lit. a) - d).
- b) producătorii de biocarburant – cu obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de biocarburant comercializat pe piața locală și exportate, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 26⁷, alin. (1), lit. a) – d).

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Pentru nerespectarea obligației stabilite la alin. (6), importatorii de produse petroliere principale și producătorii de biocarburant, sînt pasibili de a fi sancționați de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu sancțiune financiară în valoare de maximum 1% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, respectiv, comercializarea biocarburanților, respectând procedura stabilită la art. 20 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică;”

9. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 9.** Planul național integrat privind energia și clima”.

(1) Planul național integrat privind energia și clima se elaborează de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în conformitate cu cerințele stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Regulamentul privind mecanismul de guvernare energetică și a acțiunilor climatice și se aprobă de Guvern.

(2) Planul național integrat privind energia și clima stabilește și descrie obiectivele naționale în domeniul energiei din surse regenerabile, traiectoriile orientative pentru fiecare din componentele stabilite în art. 7, alin. (1), măsurile de politică în domeniul promovării consumului energiei din surse regenerabile de către toate sectoarele economiei naționale și care urmează a fi implementate în perioada vizată în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite.”

10. Articolul 10:

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) aprobă Planul național integrat privind energia și clima și îl prezintă Secretariatului Comunității Energetice;

la litera d), după cuvintele „în domeniul energiei din surse regenerabile” se completează cu textul „după aprobarea acestora de către autoritatea competentă în domeniul concurenței și ajutorului de stat;”

la litera e) va avea următorul cuprins:

„e) stabilește, aprobă și actualizează limitele de capacitate în conformitate cu Legea cu privire la ajutorul de stat și cu angajamentele asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite pentru implementarea schemelor de sprijin stabilite la art. 34 în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite de Planul național integrat privind energia și clima, precum și poate stabili obligații de instalare de către investitor a sistemelor de stocare a energiei pentru o producție integrată variabilă de energie din surse regenerabile;”

se completează cu lit. e¹) cu următorul cuprins:

”e¹) stabilește, aprobă și actualizează cote de capacitate, pe categorii de capacitate, și după caz pe categorii de beneficiari finali, pentru care pot fi stabilite și plafoane de capacitate individuală per centrală electrică, ce urmează a fi oferite pentru implementarea mecanismului de facturare netă. Aprobarea hotărârii are loc în conformitate cu prevederile Legii cu privire la ajutorul de stat, și este coordonată cu operatorii de sistem;”

se completează cu literele k¹) – k⁴) cu următorul cuprins:

”k¹) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, și aprobă Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile;

k²) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, și aprobă Regulament privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă;

k³) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, și aprobă un regulament cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă Parte Contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice;

k⁴) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe Părți Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe.”

11. Articolul 11:

la alineatul (1), lit. b), cuvintele „respectând condițiile privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de” se substituie cu cuvintele „în conformitate cu”;

la alineatul (1), lit. c¹), după textul ” stabilite la art. 34” se completează cu textul ” și a mecanismului de facturare netă”;

la alineatul (1), lit. e) va avea următorul cuprins:

”e) monitorizează îndeplinirea măsurilor adoptate pentru realizarea obiectivelor în domeniul energiei din surse regenerabile și întocmește un raport în acest sens, cu asistența instituției publice care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile (în continuare – *instituție publică de suport*), pe care îl prezintă Guvernului până la 30 iunie”;

la alineatul (2), după cuvintele ” în domeniul energiei colaborează” se completează cu textul ”cu Secretariatul Comunității Energetice,”

12. Articolul 12:

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) elaborează Regulamentul privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, care va conține descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, și modalitatea de implementare a unui sistem de echilibrare a masei, conform art. 26², alin. (3).”

se completează cu literele a²) și a³) cu următorul cuprins:

„a²) participă, în cooperare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, la elaborarea, modificarea, actualizarea și raportarea cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima;

a³) asistă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea evaluării strategice de mediu pentru Planul național integrat privind energia și clima, în conformitate cu art. 7 și 8 ale Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu;”

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea acestora, precum și aplicarea Metodologiei de

calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră;”

13. Articolul 13:

Denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„Articolul 13. Atribuțiile instituției publice care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile”

La alineatul (1), cuvintele ”Agenția pentru Eficiență Energetică” se substituie cu cuvintele ”Instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile”;

la alineatul (1), lit a) după cuvintele „dezvoltării și utilizării”, se completează cu cuvintele „eficiente ale”;

alin. (1) se completează cu lit. a¹):

”a¹) atrage și gestionează resurse financiare în vederea finanțării și promovării proiectelor/programelor în domeniul eficienței energetice și valorificării energiei din surse regenerabile, cu respectarea prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. În vederea susținerii inițiativelor și eforturilor autorităților administrației publice locale, instituțiilor și autorităților publice, în atragerea resurselor financiare din partea donatorilor și partenerilor de dezvoltare pentru implementarea proiectelor în domeniile sale de competență, elaborează și, după caz, implementează, programe cu mobilizare rapidă și facilă a contribuțiilor financiare solicitate, în limitele bugetului disponibil”

la alineatul (1), lit. e), după cuvintele „zonelor industriale” se completează cu textul ”, comerciale”;

la alineatul (1), lit. f) după cuvintele „zonelor industriale” se completează cu textul ”, comerciale”;

la alineatul (2), cuvintele ”Agenția pentru Eficiență Energetică” se substituie cu cuvintele ”instituția publică de suport”, iar după textul „evaluare a conformității,” se completează cu cuvintele „cu Secretariatul Comunității Energetice și”;

14. Articolul 14:

la alin. (1), lit. a), după cuvântul ”energiei” se completează cu cuvintele ”din surse”;

la alin. (1), lit. b), cuvintele ”și pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale” se exclud;

alin. (1) se completează cu literele b³) – b⁴) cu următorul cuprins:

”b³) instituie și ține registrul producătorilor de biocarburanți, cu luarea în considerare a categoriilor stabilite la art. 26⁷, alin. (1), lit. a)-d);

b⁴) instituie și ține registrul facilităților industriale locale de amestec a biocarburanților cu carburanți, cu luarea în considerare a categoriilor de biocarburanți stabilite la art. 26⁷, alin. (1), lit. a)-d);

alin. (1), lit. c) va avea următorul cuprins:

”c) elaborează și aprobă modelul contractului pentru diferențe, modelul contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, condițiile de procurare a energiei electrice de la prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile – incluse în anexă la contractul de furnizare a energiei electrice, semnat în condițiile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, modelul contractului de furnizare a energiei electrice din surse regenerabile;”;

alin. (1), se completează cu literele c¹) – c²) cu următorul cuprins:

„c¹) elaborează și aprobă clauzele obligatorii la contractul pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător, precum și clauzele obligatorii ale contractului pentru tranzacții inter-pares;”

c²) elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile, luând în considerare principiile stabilite la art. 39⁴;”

alin. (1), litera e) va avea următorul cuprins:

„e) implementează măsurile prevăzute la art. 26⁷, alin. (3), lit. a) și b) prin stabilirea, în conformitate cu Planul național integrat privind energia și clima și traiectoria orientativă trasată de acesta, a cantităților și cotelor minime anuale de biocarburanți care urmează să fie achiziționate în mod obligatoriu de către importatorii de produse petroliere principale de la producătorii locali, în funcție de cota-parte deținută de aceștia pe piața produselor petroliere principale, și după caz, din import, pentru a fi utilizați în amestecul produselor petroliere principale, astfel încât să fie realizat obiectivul național privind ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în transporturi.”

alin. (1) se completează cu lit. f¹) și g¹) cu următorul cuprins:

„f¹) participă în calitate de membru în Comisia de licitație;

g¹) stabilește prețuri plafon de comercializare pentru biocarburanții produși local, pe categoriile stabilite la art. 26⁷, alin. (1), lit. a)-d), în corespundere cu prețul de comercializare a biocarburanților pe piețele europene, care urmează a fi considerate în contextul obligației importatorilor de produse petroliere principale de procurare a biocarburanților produși local;

alin. (1), lit. h) va avea următorul cuprins:

”h) monitorizează respectarea de către importatorii de produse principale a obligațiilor stabilite prin prezenta lege, inclusiv a obligației de procurare a biocarburanților produși local, și/sau din import, și de plasare pe piață a produselor petroliere cu o cotă prestabilită de biocarburanți, în conformitate cu prevederea de la lit. e), și aplică sancțiuni în cazurile prevăzute la art. 29 alin. (3) și la art. 8 alin. (7);”

la alineatul (2), după cuvintele „din practica internațională” se completează cu „și locală”.

15. Articolul 16:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

”(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, în cooperare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, instituția publică de suport, autoritățile publice locale, adoptă și implementează documente normative în domeniul construcțiilor care promovează eficiența energetică și consumul de energie din surse regenerabile în construcții.”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

”(2) Prin documentele normative în construcții, Guvernul și autoritățile administrației publice locale promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, utilizarea echipamentelor și a sistemelor de încălzire și răcire pe bază de energie din surse regenerabile, care realizează o reducere semnificativă a consumului de energie și întreprind măsuri necesare pentru a promova echipamentele și sistemele ce corespund prevederilor art. 24 din prezenta lege, și art. 24 din Legea 139/2018 cu privire la eficiența energetică;

la alineatul (3), cuvintele „actele normative în domeniu” se substituie cu cuvintele ”Legea privind performanța energetică a clădirilor.”;

alineatul (4) se abrogă.

16. Articolul 17:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

”(1) Guvernul și autoritățile administrației publice locale, în activitățile de urbanism și amenajare a teritoriului, promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire și cogenerarea de înaltă eficiență, în sensul Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică, prin implementarea rezultatelor evaluării ample a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, elaborată în conformitate cu art. 24 a Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică;”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

”(2) La planificarea, proiectarea, construirea și/sau renovarea zonelor industriale, comerciale sau rezidențiale, autoritățile administrației publice locale asigură o combinație optimă a tehnologiilor și echipamentelor de eficiență înaltă, de valorificare a energiei din surse regenerabile, a sistemelor eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în conformitate cu prevederile și obligațiile stabilite în prezenta lege, Legea nr. 92/2014 privind energia termică și promovarea cogenerării și Legea privind performanța energetică a clădirilor.”

se completează cu alin. (6) cu următorul cuprins:

„(6) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, sau de nivel special, la eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, în calitate de emitenți și în conformitate cu prevederile Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pentru

blocurile locative noi, clădirile cu destinație mixtă sau alt tip de clădiri noi, după cum sunt specificate în art. 3, alin. (2) a Legii privind performanța energetică a clădirilor, țin cont de prevederile art. 26⁶, alin. (8).”

17. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

”**Articolul 18.** Atribuțiile Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor

Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor efectuează supravegherea pieței biocombustibilului solid, sub aspectul asigurării calității produselor plasate pe piață, în conformitate prevederile art. 26 și Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid, aprobat de Guvern.”

18. Articolul 21:

la alin (1), cuvintele ”și producerea biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale” se exclud;

alin. (6) și (7) se abrogă;

19. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 24.** Cerințe tehnice în domeniul energiei din surse regenerabile

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică definesc și aprobă, conform competențelor, cerințele tehnice și, după caz, documente normative și normativ-tehnice, pentru echipamentele și sistemele care produc energie din surse regenerabile, conform legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, energiei termice, gazelor naturale, performanței energetice a clădirilor, pentru a beneficia de schemele de sprijin stabilite de prezenta lege.

(2) La elaborarea cerințelor tehnice se ține cont de standardele naționale și internaționale, inclusiv etichete ecologice, etichete energetice, alte sisteme de referințe tehnice stabilite, după caz, de organismele de standardizare, precum și de cerințele tehnice aplicate în rețelele interconectate la nivel european de energie electrică și de gaze naturale.

(3) Programele de finanțare a proiectelor de valorificare a energiei din surse regenerabile, implementate din mijloace bugetare și/sau din surse externe, inclusiv de instituția publică de suport, conform prevederilor de la art. 13, alin. (1), lit. a¹), promovează adoptarea tehnologiilor cu o performanță energetică înaltă, conformă standardelor Uniunii Europene.

20. Articolul 25:

Denumirea articolului va avea următorul cuprins:

” **Articolul 25.** Asigurarea calității și durabilității energiei electrice și termice din surse regenerabile, a biogazului și a biocarburanților”

la alineatul (1), după cuvintele „tehnologia de consum” se completează cu cuvintele ”și criteriile de durabilitate stabilite față de biocarburanți, biolichide și combustibili de biomasă”

se completează cu alin. (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) Activitatea de producere a biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale sau, la decizia producătorului este exportată pe piețele externe, precum și activitatea de amestec a biocarburantului cu carburant, este desfășurată după înregistrarea solicitanților în registrul instituit și ținut în conformitate cu un regulament elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Solicitanții pot cere înregistrarea sa în Registrul stabilit conform art. 14, alin. (1), lit. b³) și b⁴), dacă întrunesc următoarele condiții:

- a) sunt înregistrați în calitate de întreprinderi în Republica Moldova, prezintă documente confirmative în acest sens și nu se află în procedură de insolabilitate;
- b) prezintă situațiile financiare pentru ultima perioadă de gestiune, sau extrasul din contul bancar în cazul inițierii afacerii;
- c) prezintă documente care confirmă dotarea tehnică cu utilaj necesar pentru desfășurarea activității.

(4) Calitatea biocarburantului produs, precum și a amestecului de biocarburant cu carburant, este atestată prin certificatul de conformitate, care este emis în baza rezultatelor încercărilor laboratoarelor de încercări acreditate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.

21. Articolul 26 va avea următorul cuprins:

”**Articolul 26.** Asigurarea calității biocombustibilului solid

(1) Plasarea pe piață a biocombustibilului solid are loc în strictă corespundere cu cerințele de calitate stabilite în Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid.

(2) Plasarea pe piață a biocombustibilului solid se face doar cu deținerea informației privind calitatea produsului (etichetei).

(3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, sau de nivel special, la desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru procurarea biocombustibilului solid, solicită prezentarea în cadrul procedurii de către producătorul de biocombustibil solid a etichetei produsului, întocmită în conformitate cu Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid, și o iau în considerare în cadrul procesului de evaluare a ofertelor.

22. Se completează cu articolele 26¹ și 26² cu următorul cuprins:

„**Articolul 26¹.** Criterii de durabilitate

(1) Criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt stabilite în Regulamentul privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, aprobat de Guvern.

(2) Energia din biocarburanți, biolichide și combustibili de biomasă, produși din biomasă agricolă și biomasă forestieră, sau din deșeurile și reziduurile provenite de pe terenuri agricole,

indiferent dacă biocarburanții, biolichidele și biomasa au fost obținute/produse și, respectiv, cultivate, în Republica Moldova sau în afara acesteia, este luată în considerare în scopurile specificate la lit. a) - c) numai dacă sunt îndeplinite criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în Regulamentul aprobat în conformitate cu alin. (1):

- a) de a contribui la atingerea obiectivelor naționale pentru un anumit orizont de timp, după cum sunt stabilite în Planul național integrat privind energia și clima;
- b) de a determina și măsura respectarea obligației referitoare la consumul de energie din surse regenerabile, inclusiv a obligațiilor prevăzute de prezenta lege;
- c) de a stabili eligibilitatea producătorului de biocombustibili de a beneficia de sprijin financiar pentru producerea de biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă.

(3) La elaborarea Regulamentului privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă, Guvernul stabilește condiții adiționale pentru produsele menționate la alin. (2) în vederea contabilizării și luării în considerare în scopurile menționate la lit. a) – c) ale acestuia:

- a) pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă produși din biomasă agricolă – condiții în raport cu materiile prime ce provin de pe terenuri bogate în biodiversitate, terenuri cu stocuri mari de carbon, terenuri care anterior au deținut statutul de turbării;
- b) pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă produși din biomasă forestieră – condiții care ar reduce riscul de utilizare a biomasei forestiere obținute printr-un proces de producție nedurabil, care ar asigura respectarea unui set de criterii prestabilite referitoare la exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură;

(4) Prin derogare de la alin. (2), instalațiile care utilizează combustibili din biomasă pentru producerea de energie electrică, încălzire și răcire sunt obligate să respecte criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în Regulamentul privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă în vederea considerării energiei acestora în scopurile menționate la lit. a) – c) ale alin. (2), în condițiile în care puterea termică nominală totală a acestora este egală cu sau mai mare de 20 MW, în cazul biocombustibililor solizi și cu o putere termică nominală totală egală sau mai mare de 2 MW, în cazul combustibililor din biomasă gazoși.

(5) Energia electrică din combustibili din biomasă se ia în considerare în scopurile menționate la alin. (2) lit. a) - c), în condițiile în care sunt îndeplinite una sau mai multe dintre următoarele cerințe:

- a) este produsă în instalații cu o putere termică nominală totală mai mică de 50 MW;
- b) pentru instalațiile cu o putere termică totală nominală cuprinsă între 50 și 100 MW, este produsă prin utilizarea cogenerării de înaltă eficiență, iar pentru instalațiile de producere doar a energiei electrice (centrale termoelectrice), este atinsă o performanță energetică asociată cu cele mai bune tehnici disponibile, în sensul Legii 227/2022 privind emisiile industriale;

c) pentru instalațiile cu o putere termică nominală totală mai mare de 100 MW, este produsă prin utilizarea cogenerării de înaltă eficiență, iar pentru instalațiile de producere doar a energiei electrice (centrale termoelectrice), este produsă în condițiile unui randament net-electric de cel puțin 36%;

d) este produsă prin aplicarea captării și stocării CO² din biomasă.

(6) Pentru situațiile menționate alin. (5), lit. a) - c), instalațiile de producere doar a energiei electrice (centrale termoelectrice) pot fi considerate doar în condițiile în care acestea nu utilizează combustibili fosili în calitate de combustibil principal și doar dacă utilizarea cogenerării de înaltă eficiență nu este fezabilă.”

Articolul 26². Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate

(1) Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate are loc în conformitate cu prevederile prezentului articol și a Regulamentului privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă.

(2) În vederea considerării biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă în scopurile prevăzute la articolul 26¹, alin. (2), producătorii de biocombustibili trebuie să îndeplinească criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

(3) În vederea implementării prevederii de la alin. (2), producătorii de biocombustibili utilizează un sistem de echilibrare a masei care:

- a) permite amestecarea loturilor de materii prime sau combustibili cu caracteristici diferite de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră;
- b) permite amestecarea loturilor de materii prime cu conținut energetic diferit pentru prelucrare ulterioară;
- c) solicită ca un amestec să fie însoțit de informații privind caracteristicile de durabilitate și dimensiunile loturilor menționate la lit. a);
- d) asigură că suma tuturor loturilor scoase dintr-un amestec este descrisă în aceeași cantitate și prin aceleași caracteristici de durabilitate ca suma loturilor adăugate la amestec și necesită ca echilibrul să fie realizat pe o perioadă adecvată;
- e) se asigură că fiecare lot este contabilizat o singură dată în consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile, sau după caz în consumul final brut de energie din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, sau în consumul final de energie din surse regenerabile în sectorul transporturilor;
- f) furnizează informații cu privire la faptul dacă a beneficiat de sprijin pentru producerea respectivelor loturi.

(4) Producătorii de biocombustibili au obligația de a asigura, în conformitate cu prevederile Regulamentului menționat la alin. (1), următoarele:

- a) prezentarea, în adresa Agenției de Mediu, a informațiilor cu privire la respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și să pună la

dispoziția acesteia datele relevante care au fost utilizate pentru pregătirea acestor informații;

- b) organizarea evaluărilor anuale independente a informațiilor transmise conform lit. a) și furnizarea dovezilor că evaluare este efectuată în termenii stabiliți în Regulamentul menționat la alin. (1). Evaluarea independentă trebuie să confirme că sistemele utilizate sunt exacte, fiabile și protejate de falsificare. Atunci când se efectuează o evaluare independentă, se estimează frecvența de eșantionare, metodologia și fiabilitatea datelor.

(5) Informațiile aferente implementării obligației de la alin. (3) și prezentate într-o formă standardizată Agenției de Mediu conform alin. (4), includ date adecvate și relevante aferente biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu privire la măsurile luate pentru a proteja solul, apa și aerul, pentru a restabili solul degradat și pentru a evita consumul excesiv de apă în teritoriile cu deficit de apă.

(6) Obligațiile prevăzute de prezentul articol sunt îndeplinite indiferent de originea geografică a biomasei din care sunt produse biolichidele, inclusiv dacă este importată.

(7) Producătorii de biocombustibili verifică dacă materiile prime și/sau biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă respectă criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prin obținerea de certificate din schemele voluntare naționale sau internaționale aprobate sau recunoscute de autoritățile competente.

(8) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale pentru resurse naturale și mediu, pune în aplicare o schemă națională de certificare care să stabilească standarde pentru producția de biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă și să certifice că respectivele standarde și criterii de durabilitate și criterii de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt îndeplinite de către producătorii de biocombustibili.

23. Se completează cu Capitolul IV¹ cu următorul cuprins

”Capitolul IV¹.

CONSUMUL DE ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE PENTRU ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE

”Articolul 26³ Creșterea consumului de energie din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire

(1) Guvernul promovează politici în vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în economia națională, în scopul încălzirii și răcirii, stabilind o traiectorie orientativă de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile utilizată în acest scop. Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

(2) Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire contribuie la creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, potrivit alin. (1), prin creșterea consumului de energie din surse regenerabile, căldurii și răcirii reziduale utilizate.

(3) În cazul în care nu este atinsă creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu alin. (1), instituția publică de suport prezintă informații cu privire la evoluția real înregistrată în raportul cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima și furnizează Secretariatului Comunității Energetice, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei detalii cu privire la motivele evoluției limitate înregistrate, inclusiv detalii cu privire la implementarea măsurilor stabilite la art. 26⁴.

(4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei evaluează, cu suportul instituției publice de suport, potențialul utilizării energiei din surse regenerabile și al căldurii și răcirii reziduale în sectorul de încălzire și răcire. Evaluarea include analiza spațială a zonelor potrivite pentru implementarea cu risc ecologic scăzut și estimarea potențialului pentru proiecte casnice la scară mică și va fi inclusă în evaluarea amplă a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, realizată în conformitate cu prevederile art. 24, alin. (1) a Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

Articolul 26⁴. Măsuri pentru creșterea consumului energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire

(1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, stabilește, în Planul național integrat privind energia și clima și alte documente de politici, măsuri pentru stimularea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, inclusiv asigurarea faptului că sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire contribuie la creșterea consumului de energie din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, după cum este stabilit în art. 26³.

(2) Măsurile stabilite în conformitate cu alin. (1) urmăresc să acorde prioritate celor mai eficiente tehnologii disponibile, accesibile tuturor consumatorilor, în special celor din gospodăriile cu venituri mici sau vulnerabile.

(3) Măsurile stabilite în conformitate cu alin. (1) sunt stabilite pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii și în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

(4) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, stabilește măsuri de stimulare pentru instalarea, în clădiri, a sistemelor eficiente de încălzire și răcire ce utilizează energia din surse regenerabile și înlocuirea instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili.

(5) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, stabilește măsuri de stimulare a utilizării energiei din surse regenerabile sau a căldurii și răcirii reziduale în procesele industriale de încălzire și răcire.

„Articolul 26⁵. Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire

(1) Unitățile termoenergetice, în sensul Legii 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, conectează la rețeaua termică instalațiile producătorilor și procură, de la aceștia sau după caz de la furnizori, energia termică sau frigul produs din surse regenerabile de energie, căldura sau frigul rezidual, energia termică sau frigul produse prin cogenerarea de înaltă eficiență.

(2) O unitate termoenergetică poate refuza conectarea instalațiilor producătorilor și/sau procurarea resurselor energetice, după cum este stabilit în alin. (1), în următoarele condiții:

- a) sistemul este lipsit de capacitatea necesară din cauza altor producători de energie termică sau frig rezidual, energie termică sau frig din surse regenerabile de energie sau energie termică sau frig produse prin cogenerare de înaltă eficiență;
- b) energia termică sau frigul de la un furnizor terț nu întrunește parametrii tehnici necesari pentru conectarea și asigurarea funcționării fiabile și sigure a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul centralizat de răcire; sau
- c) unitatea termoenergetică demonstrează că asigurarea accesului la rețea ar duce la o creștere excesivă a costurilor pentru energie termică sau frigul pentru consumatorii finali, în comparație cu costurile utilizării surselor existente de producere a energiei termice sau frigului.

(3) Atunci când o unitate termoenergetică refuză conectarea instalațiilor unui producător de energie termică sau frig în conformitate cu alin. (2), aceasta trebuie să furnizeze informații producătorului și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la motivele refuzului, precum și condițiile care trebuie îndeplinite și măsurile care trebuie implementate la nivel de rețea termică pentru a permite racordarea acestuia sau procurarea de către unitatea energetică a energiei termice din surse regenerabile, produse prin cogenerare de înaltă eficiență, căldurii sau frigului rezidual.

(4) Unitățile termoenergetice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, sunt exceptate de obligația stabilită la alin. (1), dacă sistemele gestionate sunt descrise de următoarele performanțe sau caracteristici:

- a) sunt sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire;
- b) sunt sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care exploatează centrale electrice de termoficare în regim de cogenerare de înaltă eficiență;
- c) sunt sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care, în baza planurilor și conceptelor de dezvoltare, sprijinite, după caz, de planurile investiționale aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, ar deveni sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire către un orizont prestabilit de timp;
- d) sunt sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire cu o putere termică nominală totală sub 20 MW.

(5) Unitatea termoenergetică descrie și publică pe pagina sa web oficială condițiile și procedurile de conectare la rețeaua termică și achiziționare a energiei termice și frigului din surse

regenerabile de energie, produse prin cogenerare de înaltă eficiență, căldurii sau frigului rezidual, în conformitate cu un regulament aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energie.

(6) Unitățile termoelectrice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care nu corespund criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în sensul Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică, au obligația elaborării, aprobării și publicării pe paginile sale web oficiale a unor planuri de măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor în vederea corespunderii criteriilor înaintate față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire.

(7) Planul de măsuri menționat la alin. (6) include:

- a) o analiză a potențialului surselor de energie termică din surse regenerabile și a excesului de energie termică din sistem, cauzat din motive precum ar fi reducerea pierderilor de energie termică în sistem, optimizarea funcționării sistemului, scăderea temperaturii de încălzire necesare la consumatorul final, și alte măsuri cu impact similar;
 - b) o analiză a altor opțiuni care direct sau indirect permit sau accelerează creșterea ponderii surselor de energie din surse regenerabile și a excesului de energie termică din sistem;
 - c) o evaluare a potențialului sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire de a participa la piața energiei electrice de echilibrare, de a presta servicii de sistem, inclusiv prestarea serviciului de răspuns la cerere și stocarea excesului de energie electrică produse prin valorificarea surselor regenerabile, elaborată de unitatea termoelectrică în cooperare cu operatorii de sistem, în sensul Legii 107/2016 cu privire la energia electrică;
 - d) evaluarea rentabilității și fezabilității, din punct de vedere a costurilor, a exploatării potențialului și resurselor descrise;
 - e) măsuri și activități de creștere a ponderii energie din surse regenerabile și a excesului de energie termică în distribuția de energie termică și frig, inclusiv estimarea costurilor investițional necesare și stabilirea termenilor de implementare;
 - f) măsuri și activități pentru atingerea și menținerea unei performanțe energetice înalte a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv estimarea costurilor investiționale necesare și stabilirea termenilor de implementare;
 - g) un sumar al măsurilor planificate și alte informații relevante.
- (8) În procesul de elaborare a Planului de măsuri, conform alin. (6), dar până la aprobarea acestuia de unitatea termoelectrică, unitatea are obligația solicitării și considerării avizului operatorului sistemului de transport a energiei electrice și/sau operatorului de sistem la infrastructura căruia/căroră sunt racordate instalațiile de producere a unității termoelectrice, în vederea utilizării optime a posibilităților tehnice de furnizare de către acestea a serviciilor de sistem în urma implementării măsurilor planificate.

Articolul 26⁶. Drepturile și obligațiile consumatorilor de energie termică și de răcire

(1) Unitățile termoelectrice, sau după caz, furnizorii de energie în cadrul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire trebuie să pună la dispoziția consumatorilor finali informații privind performanța energetică a sistemului și ponderea energiei din surse regenerabile în cadrul acestuia cel puțin odată pe an, prin intermediul paginilor sale web oficiale, a facturii pentru energie termică, la cererea consumatorilor finali sau într-un alt mod ușor accesibil.

(2) Consumatorii finali de energie, casnici sau non-casnici, din cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, care nu întrunește criteriile unui sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire sau nu devine astfel către termenul aprobat în conformitate cu art. 26⁵, alin. (4), lit. c), au dreptul de a se deconecta de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, numai la nivelul întregului bloc locativ sau întregii clădiri, după cum sunt specificate în art. 3, alin. (2) a Legii privind performanța energetică a clădirilor, prin rezilierea sau modificarea contractului încheiat cu furnizorul, pentru a produce încălzire sau răcire pentru acoperirea propriului consum din surse regenerabile de energie. Fezabilitatea tehnică și economică a deconectării de la un sistem de alimentare centralizată și procedura propriu-zisă de deconectare are loc conform și în condițiile stabilite de Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

(3) Orice bloc locativ nou, clădiri cu destinație mixtă sau alt tip de clădiri noi, după cum sunt specificate în art. 3, alin. (2) a Legii privind performanța energetică a clădirilor, sunt conectate în mod obligatoriu la sistemele eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, sau la cele care conform prevederii de la art. 26⁵, alin. (4), lit. c) ar deveni astfel către orizontul de timp stabilit în conformitate cu prezenta lege, în condițiile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

(4) Prin derogare la prevederea de la alin. (3), investitorii pot opta pentru o soluție alternativă de alimentare cu energie termică și frig a clădirii ce urmează a fi construite, în condițiile în care demonstrează că ar atinge o performanță energetică semnificativ mai bună, urmând să respecte cerințele minime de performanță energetică și de consum a energiei din surse regenerabile după cum sunt stabilite în conformitate cu prevederile Legii privind performanța energetică a clădirilor și Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Demonstrarea fezabilității soluției alternative de către investitor este asigurată în conformitate cu condițiile stabilite în Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării sau, în condițiile în care certificate de performanță energetică sunt disponibile pentru opțiunile analizate, eliberate în conformitate cu prevederile Legii 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, evaluarea opțiunilor poate avea loc în baza acestora.

24. Se completează cu Capitolul IV² cu următorul cuprins

”Capitolul IV².

CONSUMUL DE ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE ÎN TRANSPORTURI

Articolul 26⁷. Creșterea consumului energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi

(1) Guvernul stabilește, prin intermediul Planului național integrat privind energia și clima, ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, calculat în baza următoarelor componente:

- a) ponderea biocombustibililor și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere;
- b) ponderea biocarburanților și biogazului produși din ulei de gătit uzat și grăsimi animale;
- c) ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile;
- d) ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, și anume prin extinderea semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon, cu excepția cazului în care acestea sunt certificate ca fiind biocarburanți, biolichide sau combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor.

(2) Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi este calculat în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

(3) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, stabilește și promovează, după caz în Planul național integrat privind energia și clima și alte documente de politici, măsuri pentru dezvoltarea industriei naționale de producere a biocarburanților și stimularea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi, considerând următorul set minim de măsuri:

- a) impunerea, importatorilor de produse petroliere principale, a obligații de comercializare pe piață a carburantului în amestec cu un anumit procent/ cantitate de biocarburant, în mod prioritar produs local, și/sau de import (inclusiv deja în compoziția produselor petroliere principale la importul acestora), inclusiv măsuri de asigurare a conformității, asigurându-se că sunt luate în considerare gradele de maturitate ale diferitelor tehnologii și costurile aferente acestora;
- b) obligarea importatorilor de produse petroliere principale să asigure respectarea cerințelor privind cotele/ cantitățile minime de amestec a biocarburanților în carburanții comercializați spre consum final, conform art. 26⁷, alin. (1);
- c) Adoptarea unei scheme de certificare a biocarburanților produși local, a amestecurilor de biocarburanți și carburanți produse local sau, de recunoaștere a certificatelor de conformitate, în cazul importului acestora;
- d) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a dezvoltării, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat, a instalațiilor de producere a biocarburanților, a instalațiilor de producere a amestecurilor de carburanți cu biocarburanți;

- e) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de vehicule noi de către autoritățile administrației publice centrale, autoritățile și instituțiile din subordinea acestora sau în care primele au calitatea de fondator, de către autoritățile administrației publice locale;
- f) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de mijloace de transport public, desfășurate de către autoritățile administrației publice locale;
- g) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a achiziționării de vehicule electrice, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat;
- h) extinderea facilităților fiscale și scutirilor de taxe existente, atât de stat cât și locale, precum și dezvoltarea de noi politici de încurajare a mobilității individuale prietenoase mediului și vehiculelor electrice, bazate pe accizele la carburanți, taxele rutiere, accesul preferențial la benzile rezervate/speciale, locurile de parcare restricționată, și alte măsuri de încurajare aliniate la bunele practici internaționale;
- i) desfășurarea campaniilor pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la beneficiile vehiculelor care utilizează energie din surse regenerabile, inclusiv vehiculele electrice.

25. Articolul 28:

se completează cu alin. (1¹) cu următorul cuprins:

”(1¹) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile, inclusiv prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, beneficiază de o procedură simplificată de racordare la rețea a centralei electrice de mici dimensiuni, prin intermediul unei notificări simplificate cu condiția ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.”

Alin. (4) va avea următorul cuprins:

”(4) Pentru asigurarea unui acces eficient la rețele, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție sînt obligați să ofere solicitanților informații concludente și obiective cu privire la racordare, în termenii și condițiile stabilite în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.”

Se completează cu alin. (4¹) și (4²) cu următorul cuprins:

”(4¹) Operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție a energiei electrice, la eliberarea avizelor de racordare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie, percep din partea solicitantului a cărui unitate de generare depășește 200 kW, în conformitate cu condițiile și termenii stabiliți în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, o garanție de bună execuție.

(4²) Operatorii de sistem eliberează avize de racordare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie ce urmează să fie instalate de beneficiarii mecanismului de contorizare

netă sau prosumatori, în limitele cotele de capacitate, categoriilor de capacitate și, după caz, plafoanelor de capacitate, după cum sunt aprobate de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e¹);”

La alin. (6), după cuvintele „efectuează dezvoltarea în conformitate” se completează cu cuvintele „cu planurile de dezvoltare a rețelei elaborate și aprobate conform procedurilor stabilite de”;

alinatul 7 se abrogă;

alineatul 8 va avea următorul cuprins:

„(8) Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție pot restricționa producția de energie electrică a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie doar ca acțiune de ultimă instanță necesară întru asigurarea securității și echilibrului sistemului electroenergetic național, securității funcționării rețelei de transport a energiei electrice, rețelei de distribuție a energiei electrice sau, după caz, a sistemelor de distribuție închise. În acest caz, operatorii de sistem notifică producătorii de energie din surse regenerabile, Furnizorul central de energie electrică și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la măsurile întreprinse și indică măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea preîntâmpinării unor limitări pe viitor.”

se completează cu alin. (9) cu următorul cuprins:

(9) Cantitatea energiei electrice neproduse și nelivate și a valorii compensației financiare pentru restricționarea producerii energiei electrice de centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie sunt determinate în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care ia în considerare potențialele costuri și beneficii oferite de piața energiei electrice de echilibrare, inclusiv stocarea energiei electrice. Agenția stabilește, în Regulile pieței energiei electrice și în metodologia elaborată în conformitate cu prezentul aliniat, condițiile și situațiile în care anumite cantități de energie electrică neprodusă din cauza unor restricționări a producerii, nu este considerată drept neprodusă și nelivrată.”

26. Articolul 29:

alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mici întreaga cantitate de energie electrică din surse regenerabile livrată în rețelele electrice la tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege.”

Se completează cu alin. (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Până la îndeplinirea condițiilor menționate la art.38¹, alin. (1), Furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mari întreaga cantitate de energie electrică din surse regenerabile livrată în rețelele electrice la prețurile stabilite în conformitate cu prezenta lege.”

alin. (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sînt obligați să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile, de la Furnizorul central de energie electrică la prețurile reglementate, aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în cantitățile calculate conform Regulile pieței energiei electrice, proporțional cotelor-părți deținute de aceștia.”

alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Importatorii de produse petroliere principale sînt obligați să achiziționeze anual de la producătorii locali, în mod prioritar, cantitățile de biocarburanți care urmează să fie utilizați în amestecul produselor petroliere principale sau, în cazul insuficienței sau lipsei acestora, să-și onoreze parțial sau total, din contul importului, obligația de comercializare pe piața carburanților a amestecurilor ce includ cotele minime anuale de biocarburanți stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu art. 14, alin. (1), lit. e).”

27. Articolul 30:

Alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Furnizorul central de energie electrică desemnat de Guvern în vederea îndeplinirii funcțiilor și atribuțiilor stabilite în conformitate cu prezenta lege și Legea 107/2016 cu privire la energia electrică, acționează în conformitate cu regulile de guvernare corporativă, dispune de credibilitate financiară, așa cum este definită la alin. (1¹) și (1²), ține în sistemul său de contabilitate conturi contabile separate pentru fiecare dintre activitățile economice desfășurate și evită subvenționarea încrucișată dintre acestea.”

se completează cu alin. (1¹) – (1⁴) cu următorul cuprins:

„(1¹) Furnizorul central de energie electrică dispune de mijloace financiare (lichidități) echivalente plăților prognozate aferente producătorilor eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații, pentru o perioadă de o lună, în conformitate cu contractele semnate.

(1²) Furnizorul central de energie electrică deschide și gestionează un cont bancar dedicat operării de transferuri de mijloace financiare aferente schemei de sprijin, prin intermediul căruia va desfășura sau va determina să fie efectuate următoarele activități:

- a) perceperea prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile de la furnizorii de energie electrică;
- b) efectuarea plăților către producătorii eligibili în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute în contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, precum și contractele pentru diferențe, din momentul semnării acestora;
- c) colectarea necesarului de mijloace financiare (lichidități) și a altor resurse financiare în vederea sprijinirii financiare a energiei electrice regenerabile în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(1³) Mijloacele financiare colectate pe contul bancar dedicat al Furnizorului central de energie electrică, stabilit în conformitate cu alin. (1²), sunt destinate achitării cantităților de energie electrică procurate de la producătorii eligibili mari și mici, în conformitate cu termenii și condițiile contractelor semnate cu aceștia.”

(1⁴) Furnizorul central de energie electrică utilizează mijloacele financiare (lichidități) în vederea onorării angajamentelor sale financiare față de producătorii eligibili mari, conform termenilor și condițiilor stabilite în contractele semnate cu aceștia, în cazul în care furnizorii de energie electrică nu-și onorează obligațiile de plată a energiei electrice produse din surse regenerabile.”

la alineatul (2) lit. a) va avea următorul cuprins:

„a) încheie, în termenele și condițiile stabilite de Regulamentul privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil, contracte reglementate pentru achiziționarea energiei produse din surse regenerabile și contracte pentru diferențe cu producătorii eligibili mari, în conformitate cu modelele de contracte elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;”

Alin. (2) se completează cu lit. (a¹) cu următorul cuprins:

„(a¹) încheie, în termenele și condițiile stabilite de Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, contracte reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile cu producătorii eligibili mici, în conformitate cu modelul contractului elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energie, și achiziționează de la aceștia întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la tarifele fixe stabilite potrivit prezentei legi;”

La alin. (2), lit. f) va avea următorul cuprins:

”f) încheie contracte de furnizare a energiei electrice din surse regenerabile cu furnizorii care furnizează energie electrică consumatorilor finali, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică și Regulile pieței energiei electrice;

Alin. (2) se completează cu lit. (f¹) și (f²) cu următorul cuprins:

„(f¹) efectuează plata și decontarea obligațiilor financiare către producătorii eligibili, în conformitate cu clauzele contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile și, respectiv, contractelor pentru diferențe;”

(f²) este responsabilul grupului de echilibrare al producătorilor eligibili;

la alineatul (2) literele g) și h) se abrogă;

alin. (2) se completează cu lit. (i¹) – (i³) cu următorul cuprins:

„(i¹) gestionează contul bancar dedicat stabilit în conformitate cu alin. (1²) în scopul decontării obligațiilor financiare față de producătorii eligibili conform contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile și, respectiv, contractelor pentru diferențe, precum și pentru decontarea plăților aferente achitării prețurilor reglementate pentru energia electrică din surse regenerabile;

(i²) calculează necesitățile și gestionează cerințele de mijloace financiare (lichidități) stabilite în conformitate cu prevederile alin. (1¹), care sunt obținute din partea furnizorilor de energie electrică pe parcursul unei perioade de 12 luni;

„(i³) colectează plățile pentru energia electrică din surse regenerabile de la fiecare furnizor de energie electrică pentru perioada de gestiune, proporțional cotelor-părți stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică pentru fiecare dintre furnizori, și prezintă informațiile Agenției în condițiile și în termenele stabilite de aceasta. Aplică penalități furnizorilor de energie electrică pentru întârzierea plăților în conformitate cu termenii și condițiile contractelor de achiziționare a energiei electrice;”

La alin. (4), cuvintele „și centralele de termoficare urbane” se exclud.

Se completează cu alin. (5) cu următorul cuprins:

„(5) În cazul în care Furnizorul central de energie electrică este desemnat să asigure și gestiunea reglementată a altor surse de energie electrică diferite de sursele regenerabile, sau gestiunea de instalații de stocare, atunci:

- a) fiecare activitate reglementată se desfășoară în cadrul unui grup de echilibrare distinct;
- b) pentru fiecare activitate se utilizează un cont bancar separat și mijloace financiare distincte.”

28. Se completează cu articolul 30¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 30¹.** Prețul reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile

(1) Costurile aferente schemei de sprijin și activității Furnizorului central de energie electrică sunt recuperate prin intermediul prețului reglementat aprobat de Agenție conform art. 30 alin. (3) pentru energia electrică din surse regenerabile, impus și achitat de toți furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali.

(2) Prețul reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile se calculează de către Furnizorul central de energie electrică conform metodologiei elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, se aprobă de Agenție și se colectează lunar de la toți furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali, pe kWh furnizat.

(3) În prețul reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile se includ:

- a) costuri aferente achiziționării obligatorii a energiei electrice din surse regenerabile de la producătorii eligibili, inclusiv costurile aferente plății primelor variabile conform contractelor pentru diferențe;
- b) costuri aferente compensării financiare a producătorilor eligibili pentru restricționările în producerea de energie electrică din surse regenerabile, dacă Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică nu stabilește recuperarea acestor costuri prin tariful pentru serviciile de transport sau de distribuție, sau prin intermediul pieței energiei electrice de echilibrare;

- c) costurilor de echilibrare ale producătorilor eligibili, în limita intervalelor și limitelor stabilit în conformitate cu art. 37, alin. (7)-(11), pentru o perioadă de tranziție de până la stabilirea existenței unui nivel suficient de lichiditate pe piața energiei electrice pe parcursul zilei;
- d) costuri aferente obligației de colectare și dispunere de mijloace financiare (lichidități) echivalente plăților prognozate producătorilor eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații, pentru perioadă de o lună, în conformitate cu contractele semnate cu aceștia;
- e) costurile operaționale suportate de Furnizorul central de energie electrică în calitate de contra-partă în contractele pentru diferențe, contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, costuri suportate cu organizarea licitațiilor pentru comercializarea garanțiilor de origine și pentru acoperirea costurilor administrative necesare întru implementarea prezentei legi.

(4) Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică repartizează costurile aferente prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile fiecărui furnizor de energie electrică, proporțional cotelor-părți prognozate pe piața energiei electrice, ce ar urma a fi deținute de furnizorii respectivi. Furnizorii de energie electrică pot include echivalentul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile în prețurile de furnizare a energiei electrice propriilor săi consumatori finali.

(5) În cazul unor diferențe între cotele-părți prognozate și efective ale fiecărui furnizor, înregistrate la sfârșitul fiecărei perioade de gestiune, Furnizorul central de energie electrică determină, în conformitate metodologia aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și plătește furnizorilor, o plată de reconciliere, care corespunde diferenței dintre prognoză și cota-partă efectiv înregistrată, cu luarea în considerare a mijloacelor financiare transferate. Dacă plata de reconciliere are valoare negativă, ea se reține din următoarea plată datorată de Furnizorul central de energie electrică către furnizorul respectiv.

(6) Schema de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile, inclusiv mecanismul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile sunt notificate și autorizate în conformitate cu Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.”

29. Articolul 31:

La alin. (1), cuvintele „furnizorul central de energie electrică” se substituie cu cuvintele ”Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică”;

La alin. (1), cuvântul ”electrice” se exclude;

Alin. (2) va avea următorul cuprins:

”(2) Garanțiile de origine trebuie să fie emise, transferate și anulate în mod electronic, în conformitate cu un set de criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. Procedura de emitere, transfer, anulare și utilizare a garanției de origine, forma cererii pentru eliberarea unei garanții de origine și forma garanției de origine, modalitatea de utilizare a sistemului

informațional al garanțiilor de origine, se stabilesc în regulamentul elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.”

Alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică emite garanția de origine la cererea producătorului de energie din surse regenerabile. În legătură cu emiterea garanțiilor de origine și pentru a confirma veridicitatea faptului că energia este produsă din surse regenerabile de energie, Agenția are dreptul să întreprindă sau, după caz să solicite operatorului sistemului de transport sau operatorului sistemului de distribuție relevant să efectueze verificări la centrala electrică sau unitatea de producție a producătorului în cauză.”

Alin. (4) va avea următorul cuprins:

„(4) O garanție de origine se emite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în termen de 30 de zile de la data primirii cererii de la producătorul de energie din surse regenerabile. Pentru fiecare unitate de energie din surse regenerabile (1 megawatt-oră/ MWh) nu se emite mai mult de o garanție de origine, astfel încât aceeași unitate de energie din surse regenerabile de energie să fie considerată o singură dată.

se completează cu alin. (4¹)-(4⁴) cu următorul cuprins:

„(4¹) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică creează/ achiziționează și menține un sistem informațional (registru) în scopul emiterii, transferului și anulării garanțiilor de origine. Sistemul informațional (registru) al garanțiilor de origine nu este un registru de stat în sensul Legii 71/2007 cu privire la registre.”

(4²) Sistemul informațional (registru) al garanțiilor de origine este aliniat cu standardul SM EN 16325 și cu Principiile și Regulile de Funcționare ale Sistemului European de Certificare a Energiei (SECE).

(4³) Sistemul informațional (registru) al garanțiilor de origine este conectat la sistemul regional de garanții de origine instituit de Părțile Contractante cu suportul Secretariatului Comunității Energetice.

(4⁴) Costurile obiective și justificate suportate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în vederea operaționalizării sistemului informațional (registru) al garanțiilor de origine, emiterea și transferul acestora, sunt acoperite de utilizatorii sistemului informațional – producători de energie din surse regenerabile, prin intermediul unei plăți. Gestionarea și operaționalizarea sistemului informațional (registru) al garanțiilor de origine de către Agenție este o activitate non-profit.”

la alin. (5), lit. a), b) și d) vor avea următorul cuprins:

„a) sursa de energie din care a fost produsă unitatea de energie și perioada producerii acesteia (data inițială și data finală);

b) identitatea, locul de amplasare, tipul și capacitatea centralei electrice sau unității de producere unde a fost produsă energia;

d) data la care centrala electrică sau unitatea de producție au fost date în exploatare;”

alin. (5) se completează cu lit. a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) precizarea faptului dacă garanția de origine se referă la energia electrică, la gaz, inclusiv hidrogen, sau încălzire și/sau răcire”

se completează cu alin. (6) cu următorul cuprins:

„(6) Garanțiile de origine pot fi transferate independent de comercializarea energiei produse la care se referă.”

30. Articolul 32:

Alin. (1) va avea următorul cuprins:

”(1) Garanțiile de origine pot fi utilizate în termen de 12 luni de la data producerii unității de energie corespunzătoare. După utilizare, garanțiile de origine se anulează automat.”

Alin. (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Garanțiile de origine se tranzacționează între producători și furnizori, sau alți participanți la piață, cu înregistrarea corespunzătoare a tranzacțiilor în sistemul informațional (registru) garanțiilor de origine.”

Alin. (3) va avea următorul cuprins:

”(3) Furnizorii de energie, inclusiv de energie electrică, pot utiliza garanțiile de origine pentru a dovedi consumatorilor finali ponderea sau cantitatea de energie, inclusiv energie electrică din surse regenerabile în mixul de energie, inclusiv energie electrică furnizată de către aceștia.”

Se completează cu alin. (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Cantitatea de energie din surse regenerabile care corespunde garanțiilor de origine transferate de către un furnizor de energie, către un terț, se deduce din ponderea energiei din surse regenerabile în mixul său energetic.”

Alin. (4) va avea următorul cuprins:

”(4) Garanțiile de origine nu pot fi utilizate pentru a justifica atingerea obiectivului național în domeniul energiei din surse regenerabile, stabilit în conformitate cu art. 6, alin. (1), lit. b).”

alin. (6) va avea următorul cuprins:

”(6) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică examinează, în termen de 30 de zile, cererea menționată la alin. (5) și adoptă decizia privind recunoașterea unei garanții de origine emise de autoritățile statelor membre ale Uniunii Europene și de autoritățile Părților Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.”

se completează cu alin. (7) cu următorul cuprins:

„(7) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică poate refuza recunoașterea unei garanții de origine în măsura în care există îndoieli întemeiate cu privire la acuratețea, fiabilitatea și veridicitatea acesteia. Motiv de refuz poate constitui și nerecunoașterea reciprocă a garanțiilor de origine emise în conformitate cu legislația națională a statelor membre ale Uniunii Europene și/sau a Părților Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va notifica organul central de specialitate al

administrației publice în domeniul energiei și Secretariatul Comunității Energetice despre refuzul de a recunoaște garanția de origine și motivele refuzului.”

31. Se completează cu art. 32¹ și 32² cu următorul curpins:

„**Articolul 32¹.** Garanțiile de origine pentru producătorii eligibili

- (1) Valoarea de piață a unei garanții de origine pentru aceeași producție trebuie luată în considerare la stabilirea schemei de sprijin.
- (2) Valoarea de piață a garanției de origine este luată în considerare în mod corespunzător în condițiile în care sprijinul financiar este oferit în cadrul unui proces competitiv de licitație, organizat în conformitate cu prevederile art. 35.
- (3) În cazul producătorului eligibil mic, garanția de origine este emisă către Furnizorul central de energie electrică. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică dispune, cu o anumită periodicitate, comercializarea de către Furnizorul central a garanțiilor de origine direct furnizorilor, sau consumatorilor finali, în special non-casnici, sau în cadrul unui proces competitiv, prin intermediul sistemului informațional (registruului) creat în condițiile art. 31. Veniturile generate din comercializarea garanțiilor de origine sunt considerate de Furnizorul central în vederea reducerii prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile, achitat de furnizorii de energie electrică.
- (4) Prin derogare de la alin. (3), în condițiile în care organizarea unor procese competitive de către Furnizorul central de energie electrică nu duce la comercializarea garanțiilor de origine, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică dispune transferul unor cote definite fiecărui furnizor de energie electrică. O astfel de decizie este aprobată în mod transparent și comunicată participanților la piața energiei electrice.

Articolul 32². Calculul ponderii tuturor tipurilor de surse de energie în totalul energiei electrice furnizate

- (1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică calculează și include în raportul de activitate pentru anul precedent informații cu privire la cantitățile și valorile procentuale ale tuturor surselor de producere a energiei electrice din surse regenerabile în energia electrică furnizată consumatorilor finali din Republica Moldova în anul calendaristic precedent.
- (2) La îndeplinirea prevederii de la alin. (1), Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ia în considerare garanțiile de origine utilizate și expirate.
- (3) Furnizorii de energie electrică, în contextul obligației impuse la alin (7), lit. a) a Legii 107/2016 cu privire la energia electrică, calculează și prezintă consumatorului final date privind ponderea fiecărei surse de energie în totalul energiei electrice furnizate, pe baza datelor publicate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în temeiul alin. (1) și a garanțiilor de origine utilizate.
- (4) Guvernul stabilește, în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, modalitatea de calcul și estimare a ponderii tuturor tipurilor surselor de producere a

energiei electrice din surse regenerabilă în energia electrică furnizată și modalitatea de control a calculelor efectuate.

(5) Instituția publică de suport, în vederea realizării atribuției sale de la art. 7, alin. (13), și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cooperează prin schimb de informații în vederea implementării prevederilor prezentului articol.”

32. Articolul 33:

La alin. (2), prima propoziție va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru a putea fi sprijinit prin intermediul schemei de sprijin prevăzute de prezenta lege, biocarburantul produs local sau importat, în amestec cu produsele petroliere principale, trebuie să corespundă criteriilor de durabilitate.”

33. Articolul 34:

În denumirea articolului, cuvântul „schemă” se substituie cu cuvântul „scheme”;

La alin. (1), cuvintele „următoarea schemă” se substituie cu cuvintele „următoarele scheme”;

la alin. (1), lit. a), va avea următorul cuprins:

„a) preț fix, stabilit în cadrul licitației, conform art. 35, pentru producătorul eligibil care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e). La îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38¹, alin. (1), în cadrul procedurilor de licitație are loc stabilirea prețului de exercitare, care este utilizat în vederea cuantificării valorii primei variabile ca diferența dintre acest preț și prețul de piață obținut de producătorul eligibil pentru tranzacționarea energiei electrice produse pe piața pentru ziua următoare;

alin. (1) lit. (b) va avea următorul cuprins:

”b) tarif fix, stabilit în condițiile art. 14, lit. b¹), pentru producătorul eligibil mic care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e), dar care nu este mai mică de 10 kW;

alin. (1¹) va avea următorul cuprins:

„(1¹) Producătorii de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la data intrării în vigoare a prezentei legi nu pot beneficia, pentru aceeași centrală electrică/aceleași centrale electrice, de schemele de sprijin stabilite la alin. (1).”

se completează cu alin (1²) cu următorul cuprins:

„(1²) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează anual tarifele producătorilor de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la data intrării în vigoare a prezentei legi în conformitate cu metodologia aprobată și în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de USD.”

La alin. (2), lit. a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) producătorii de energie electrică mari, care au câștigat licitația în condițiile prezentei legi;
b) producători eligibili mici, după confirmarea statutului de producător eligibil în condițiile prezentei legi”

se completează cu alin. (4) – (10) cu următorul cuprins:

„(4) Pentru a beneficia de prețuri fixe, respectiv tarife fixe, conform alin (1), lit. a) și b), producătorii eligibili semnează cu Furnizorul central de energie electrică contracte reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile.

(5) Prin contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile producătorul eligibil se obligă să vândă întreaga cantitate de energie electrică produsă (conform notificărilor) de centrala/ centralele electrice pentru care a obținut statutul de producător eligibil, pe întreaga durată pentru care a obținut acest statut.

(6) Producătorul eligibil poate renunța oricând la contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile fără drept de revenire asupra deciziei de renunțare.

(7) Contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile este rezoluționat unilateral de către Furnizorul central de energie electrică în cazul în care producătorul eligibil vinde energia electrică în baza altor contracte de comercializare a energiei electrice produsă de centrala/ centralele electrice pentru care a obținut statutul de producător eligibil, cu excepția situației descrise la art. 38¹, alin. (1¹).

(8) În cazurile stabilite la alin. (6) și (7), producătorul eligibil pierde statutul de producător eligibil pentru capacitățile de producere a energiei electrice ce fac obiectul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, care își încetează valabilitatea.”

(9) Guvernul, în contextul implementării atribuțiilor stabilite la art. 10, lit. e), publică, iar la necesitate actualizează, calendarul indicativ cu privire la frecvența planificată a procedurile de licitație, după caz capacitatea și bugetul/ costul schemei de sprijin, tehnologiile eligibile, precum și alte detalii relevante și de interes general.

(10) Guvernul evaluează eficacitatea schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și efectele majore asupra diferitor grupuri de consumatori și asupra investițiilor în domeniu. Guvernul ia în considerare rezultatele evaluării la modificarea/ actualizarea Planului național integrat privind energia și clima și le include în rapoartelor de implementare a acestuia.”

34. Articolul 35:

denumirea și textul articolului, după cuvintele „producător eligibil”, la orice formă gramaticală, se completează cu cuvântul „mare”, la forma gramaticală corespunzătoare;

la alin. (3), ultima propoziția va avea următorul cuprins ”Anunțul privind inițierea procedurii de licitație se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova cu cel puțin 2 luni înainte de inițierea procedurii de recepționare a ofertelor”.

alin. 4 va avea următorul cuprins:

”(4) În vederea asigurării transparenței și nediscriminării, documentația de licitație se plasează pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și se include în anunțul privind inițierea procedurii de licitație. Documentația de licitație trebuie să conțină lista completă a criteriilor în baza cărora vor fi stabiliți câștigătorii licitației, proiectul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile sau contractului pentru diferențe, precum și cuantumul garanției pentru ofertă și cuantumul garanției de bună execuție a contractului, care se stabilesc de Comisia de licitație în coordonare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată.”

alin. (6) va avea următorul cuprins:

„(6) La licitație pot participa toți doritorii care întrunesc condițiile și care corespund criteriilor licitației. Nu pot participa la licitație persoanele care vor construi centralele electrice cu echipament utilizat sau echipament nou fabricat cu peste 48 de luni înainte de punerea în funcțiune a centralei. Termenul indicat în prezentul alineat poate fi prelungit cu durata stabilită de Guvern în condițiile aplicării dreptului prevăzut la art. 37, alin. (1²).”;

se completează cu alin. (10) cu următorul cuprins:

„(10) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în vederea asigurării transparenței în procesul de organizare a licitațiilor, publică pe pagina sa web oficială și actualizează continuu informații despre procedurile de licitație organizate, inclusiv ratele de realizare a proiectelor.”

35. Articolul 36:

denumirea și textul articolului, după cuvintele „producător eligibil”, la orice formă gramaticală, se completează cu cuvântul „mic”, la forma gramaticală corespunzătoare;

alin. (1¹) va avea următorul cuprins:

”(1¹) Garanția pentru participare și garanția de bună execuție a contractului se stabilesc și se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată, în conformitate cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil mic.”

alin. (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Pentru confirmarea statutului de producător eligibil se pot adresa toți doritorii care întrunesc condițiile și care corespund criteriilor stabilite în conformitate cu prezenta lege. Nu poate fi confirmat statutul de producător eligibil pentru persoanele care vor construi centralele electrice din echipament utilizat sau echipament nou fabricat cu mai mult de 36 de luni înainte de punerea în funcțiune. Termenul indicat în prezentul alineat poate fi prelungit cu durata stabilită de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în condițiile aplicării dreptului prevăzut la art. 37, alin. (1²).”;

alin. (5¹), va avea următorul cuprins:

(5¹) Un producător, în persoana beneficiarului efectiv, în sensul art. 5² al Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, nu are dreptul să

solicite confirmarea statutului de producător eligibil, în conformitate cu prezentul articol, pentru dezvoltarea a două sau mai multe centrale electrice care utilizează același tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile dacă puterea electrică instalată/cumulată a acestora este mai mare decât limita de capacitate stabilită de către Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e). În acest caz, investitorul respectiv urmează să participe la licitație pentru a obține dreptul de producător eligibil în conformitate cu art. 35.”

Alin. (8) va avea următorul cuprins:

„(8) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică stabilește cerințele aplicabile procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil mic pentru a verifica respectarea de către producătorii eligibili mici a obligației ce le revine în legătură cu construcția centralei electrice în termenele și în condițiile stabilite de procedura în cauză, iar în calitate de organ al supravegherii energetice de stat emite actul de corespundere al centralei electrice în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.”

36. Articolul 37:

alin. (1) va avea următorul cuprins:

”(1) După ce a participat la licitație și a obținut statutul de producător eligibil mare sau după confirmarea statutului de producător eligibil mic, producătorul beneficiază de dreptul de a comercializa întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la prețul fix stabilit în cadrul licitației sau, la îndeplinirea condițiilor de la art. 38¹, alin. (1), este obligat să o vândă pe piață și să primească suplimentar la prețul de piață o primă variabilă, și respectiv de dreptul de a comercializa energia electrică la tariful fix stabilit de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prezenta lege, timp de 15 ani de la punerea în funcțiune a centralei electrice. În acest interval de timp, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează prețurile fixe/ de exercitare stabilite în cadrul licitației și tarifele fixe în conformitate cu metodologia aprobată și în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naționale față de USD.”

alin. (1¹) va avea următorul cuprins:

”(1¹) După obținerea statutului de producător eligibil mare în cadrul licitației sau după confirmarea statutului de producător eligibil mic, producătorul este obligat să construiască și să pună în funcțiune centrala electrică în termen de 36 de luni de la anunțarea rezultatelor licitației sau, după caz, în termen de 24 de luni de la data confirmării statutului de producător eligibil, este obligat să respecte celelalte condiții stabilite în cadrul licitației sau în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, stabilite în conformitate cu prezenta lege și regulamentele prevăzute la art. 35 alin. (2) și art. 36 alin. (1). Termenul de punere în funcțiune a centralei electrice, stabilit în prezentul alineat, poate fi prelungit de către Guvern, în cazul oferirii statutului de producător eligibil în cadrul licitației, sau de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil, cu până la 24 luni, dacă centrala electrică respectivă nu poate fi pusă în funcțiune din motive întemeiate, neimputabile producătorului eligibil - lipsa posibilității de a racorda centrala electrică la rețeaua

electrică din cauza nerespectării de către operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție a termenelor privind dezvoltarea rețelei electrice conform planurilor de dezvoltare și investiții sau conform procedurii stabilite în art. 28, alin. (6¹); întârzierea de către operatorul de sistem în executarea și punerea în funcțiune a instalației de racordare conform contractului de racordare; sau în condițiile unui impediment justificator (condiții de forță majoră) și circumstanțe neimputabile producătorului eligibil.

Alin. (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Dacă un producător eligibil mic construiește și pune în funcțiune o centrală electrică cu echipament utilizat sau cu echipament nou fabricat cu mai mult de 24 de luni până la punerea în funcțiune a centralei electrice, în cazul producătorilor cărora le-a fost confirmat statutul de producător eligibil mic, sau cu mai mult de 36 de luni de la punerea în funcțiune a centralei electrice, în cazul producătorilor care au obținut statutul de producător eligibil mare în cadrul licitației, la care este adăugat termenul prelungit conform alin. (1¹), ori cu încălcarea celorlalte condiții stabilite prin prezenta lege, dreptul său de a comercializa cantitatea de energie electrică la tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege, respectiv la preț fix, sau dreptul de a primi prima variabilă, se retrage, iar garanția de bună execuție a contractului va fi transferată la bugetul de stat. Capacitatea alocată acestuia va fi returnată și luată în considerare la următoarea licitație sau, după caz, la procedura de confirmare a statutului de producător eligibil.”

Alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul în care un producător eligibil nu pune în funcțiune centrala electrică în termenii stabiliți în conformitate cu alin. (1¹), dreptul său de a comercializa cantitatea de energie electrică la tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege, respectiv la preț fix, sau dreptul de a primi prima variabilă, se retrage, iar garanția de bună execuție a contractului va fi transferată la bugetul de stat. Capacitatea alocată acestuia va fi returnată și luată în considerare la următoarea licitație sau, după caz, la procedura de confirmare a statutului de producător eligibil.”

se completează cu alin. (4¹) - (4³) cu următorul cuprins:

„(4¹) Producătorii eligibili sunt obligați să facă parte din grupul de echilibrare pentru care este responsabil Furnizorul central de energie electrică.

(4²) Pentru a reduce riscurile de neperformanță a proiectelor în domeniul producerii energiei electrice din surse regenerabile care beneficiază de schemele de sprijin, Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică stabilește condiții detaliate în modelul contractului pentru diferențe și în modelele contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, care să permită creditorilor și/sau finanțatorilor proiectului investițional să propună o nouă entitate cu experiență în domeniu, care să înlocuiască producătorul eligibil existent în cazul unei neexecutări semnificative din partea acestuia a contractului pentru diferențe sau a contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, și/sau să preia parțial sau integral obligațiile ce reies din contractele semnate, prin intermediul cesiunii sau novației. Termenii și condițiile unei astfel de înlocuiri a producătorului eligibil, realizării novației sau cesiunii contractului pentru diferențe sau a contractului

reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, sunt stabilite de Agenție în conformitate cu cele mai bune practici aplicate în Uniunea Europeană. Numirea noii entități cu experiență în domeniu este supusă unei aprobări prealabile de către Agenție, care verifică corespunderea entității condițiilor și criteriilor stabilite inițial pentru procedura de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil sau de confirmare a statutului de producător eligibil. Agenția poate refuza o astfel de numire doar din motive obiective, nediscriminatorii și argumentate, care sunt comunicate în mod obligatoriu solicitantului în termen de 30 zile de la depunerea cererii.”

la alin. (5), în prima propoziție, cuvintele ” i se achiziționa” se substituie cu cuvântul „comercializa”;

Se completează cu alin. (7) - (11) cu următorul cuprins:

”(7) Notificările fizice ale producătorilor eligibili efectuate în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice se ajustează automat la poziția netă măsurată în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, dacă valoarea dezechilibrului calculat raportată la poziția netă contractuală se află în intervalele +/- 8% în cazul utilizării sursei eoliene și +/- 4% în cazul utilizării sursei solare. Dacă valoarea dezechilibrului calculat raportată la poziția netă contractuală depășește aceste limite, notificarea fizică se ajustează la intervalele +/- 8% în cazul utilizării sursei eoliene și +/- 4% în cazul utilizării sursei solare , fiind exclusă obligația de plată a dezechilibrelor cuprinse între intervalele indicate.

(8) Prețul dezechilibrului pozitiv pentru cantitatea de energie electrică produsă de producătorul eligibil în exces față de limita superioară stabilită conform alin.(7) este limitat inferior la 50% din tariful fix sau prețul fix, sau după caz – prețul de exercitare, al producătorului eligibil.

(9) Prețul dezechilibrului negativ pentru cantitatea de energie electrică ce trebuie achiziționată de producătorul eligibil ca deficit față de limita inferioară stabilită conform alin. (7) este limitat superior la 200% din tariful fix sau prețul fix, sau după caz – prețul de exercitare, al producătorului eligibil.

(10) Costurile dezechilibrelor producătorilor eligibili ce utilizează sursa eoliană sau sursa solară în intervalele stabilite la alin.(7) - (9) se suportă de Furnizorul central de energie electrică și se transferă furnizorilor consumatorilor finali prin intermediul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile.

(11) Prevederile alineatelor (7) – (10) se aplică pentru toți producătorii eligibili până la stabilirea existenței unei piețe pe parcursul zilei lichide.”

37. Articolul 38:

La alin. (2), după cuvintele ”capacității centralei electrice existente” se completează cu textul ”, sau care se află în construcție/ dezvoltare și pentru care a fost obținut statutul de producător eligibil,”;

38. Articolul 38¹:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, încheiate cu producători eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații înainte de îndeplinirea condițiilor de mai jos, sunt înlocuite cu contracte pentru diferențe, cu decontare financiară, în termeni de șase luni după îndeplinirea următoarelor condiții:

- a) piața pentru ziua următoare este înființată și este operațională;
- b) prețul pentru fiecare interval de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare este stabilit pe durata ultimelor 6 luni consecutive.”

se completează cu alin. (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Producătorii eligibili mari sunt obligați să comercializeze pe piața angro energia electrică produsă din surse regenerabile, din momentul concluderii contractelor pentru diferențe, în conformitate cu alin. (1)”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Prin derogare de la prevederea de la alin. (1), producătorii eligibili mici sunt exonerați de obligația de a comercializa energia electrică produsă pe piețele angro a energiei electrice. Furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mici întreaga cantitate de energie electrică generată (conform notificărilor) și o comercializează furnizorilor de energie electrică, în condițiile art. 29, alin. (1) și (2)”

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Furnizorul central de energie electrică și producătorii eligibili mari convin asupra încheierii contractului pentru diferențe, care prevede păstrarea echilibrului dintre beneficii, drepturi și responsabilități, riscuri și compensații, după cum s-a convenit între părți la semnarea contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile. Prevederile privind prețul de comercializare a energiei electrice obținut în cadrul procedurii de licitație se completează cu prevederi privind prețurile de piață, obținute de producătorul eligibil pentru tranzacționarea energiei electrice produse pe piața pentru ziua următoare, și o primă variabilă, determinată de diferența dintre prețul de piață și prețul de exercitare stabilit în cadrul licitației;”

se completează cu alin. (3¹) cu următorul cuprins

„(3¹) Furnizorul central de energie electrică poate oferi servicii de agregare pentru producătorii eligibili, în condiții de piață.”

Alin. (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sânt obligați să achite furnizorului central de energie electrică obligațiunile financiare rezultate din aplicarea alin. (3), ca componentă a prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile instituită de prezenta lege, care reprezintă sume determinate de diferența dintre prețul de pe piața angro de energie electrică și prețurile de exercitare, de cantitățile notificate de energie electrică din surse regenerabile, proporțional cotelor-părți deținute pe piața energiei electrice de furnizorii respectivi. Obligațiunile financiare ale fiecărui furnizor se determină de furnizorul central de energie electrică în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice.

39. Se completează cu Articolul 38² cu următorul cuprins:
”Articolul 38². Producerea energiei electrice din surse regenerabile în condiții de piață

(1) Guvernul încurajează investitorii și dezvoltatorii de proiecte de producere a energiei electrice din surse regenerabile, prin intermediul politicilor cu incidență în domeniul promovării energiei din surse regenerabile și energiei electrice, să dezvolte proiecte în condiții de piață, fără a beneficia de schema de sprijin instituită de prezenta lege.

(2) Guvernul promovează politici de integrare a centralelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile în piețele organizate a energiei electrice, cu respectarea prevederilor prezentei legi, a Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și Regulilor pieței energiei electrice.

(3) În vederea promovării investițiilor în tehnologii performante de valorificare a energiei din surse regenerabile, prietenoase mediului și durabile, centralele electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile în afara schemei de suport și comercializarea acestora în condiții de piață, corespund condițiilor și cerințelor tehnice stabilite de Codul rețelelor electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

(4) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile care activează în condiții de piață au dreptul comercializării energiei electrice în baza contractelor pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător, contractului pentru tranzacții inter-pares, sau alte modalități conforme prezentei legi și Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

40. Articolul 39:

la alin. (2), după cuvintele ”următoarele condiții” se completează cu următorul text ”, pentru fiecare loc de consum la care se solicită aplicarea mecanismului de contorizare netă:”

la alin. (2), lit. b), după cuvintele ”cu furnizorul respectiv” se completează cu cuvintele „pentru locul de consum respectiv”;

alin. (3) se completează cu o propoziție nouă cu următorul cuprins ”Operatorul de sistem, la rețelele cărui este conectată centrala electrică a beneficiarului mecanismului contorizării nete, îl notifică despre posibilitatea comunicării în format electronic a datelor lunare, sau cumulativ pentru ultimele 12 luni, la intervenirea termenului stabilit în conformitate cu alin. (4), lit. b), cu privire la activitatea de generare a energiei electrice din surse regenerabile, disponibilă pe invertor/ invertoare.”

la alin. (4), lit. a), se completează cu o propoziție nouă cu următorul cuprins ”Operatorul sistemului de distribuție va înainta furnizorului plata pentru serviciul de distribuție prestat pentru locul de consum respectiv, determinat ca diferența dintre cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică de distribuție pe parcursul lunii și cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție pe parcursul lunii.”

la alin. (4), lit. b) va avea următorul cuprins:
”b) în cazul în care, la sfârșitul lunii, cantitatea de energie electrică pe care consumatorul final, deținător al centralei electrice, a primit-o de la furnizor este mai mică decât cantitatea de energie

electrică livrată în rețeaua electrică, furnizorul de energie electrică calculează soldul energiei livrate în rețeaua electrică și al celei consumate din rețea, iar diferența de cantitate este inclusă în contul consumatorului final respectiv pentru a fi utilizată în lunile următoare. Până la data de 31 martie a fiecărui an consumatorul final, deținător al centralei electrice, este în drept să solicite achitarea energiei electrice livrate în exces în rețea. Furnizorul serviciului universal stabilește dacă consumatorul final, deținător al centralei electrice, a livrat în rețeaua electrică o cantitate de energie care depășește cantitatea de energie electrică ce a fost consumată din rețea și procură de la consumatorului final respectiv energia electrică neutilizată până la data de 31 martie a fiecărui an la prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piață de către furnizorul serviciului universal în anul calendaristic precedent.”

Alin. (5) va avea următorul cuprins:

”(5) În cazul în care consumatorul final, deținător al centralei electrice, reziliază contractul cu privire la contorizarea netă sau se deconectează de la rețeaua electrică, furnizorul de energie electrică este obligat să achite acestui consumator final contravaloarea energiei electrice neutilizate la prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piață de către furnizorul serviciului universal în anul calendaristic precedent.”

Alin. (6) va avea următorul cuprins:

”(6) Beneficiază de mecanismul de contorizare netă, în baza principiului „primul venit, primul servit”, consumatorii finali deținători ai centralelor electrice a căror capacitate instalată se înscrie în limitele stabilite de Guvern în conformitate cu art. 10, alin. (e¹), și în condițiile în care au obținut avizul de racordare a centralei electrice.”

alin. (8) se completează cu lit. b¹), c¹) și d) cu următorul cuprins:

”b¹) cantitatea de energie electrică generată, lunar și/sau cumulativ pentru 12 luni, după cum a fost recepționată de la beneficiarii mecanismului de contorizare netă conform alin. (3), și/sau estimată de operatorii sistemelor de distribuție;

c¹) cantitatea de energie electrică consumată din rețea;

d) cantitatea de energie electrică livrată furnizorului serviciului universal prin aplicarea mecanismului contorizării nete.”

la alin. (8), lit. c) va avea următorul cuprins:

„c) cantitatea de energie electrică livrată în rețea;”

se completează cu alin. (9) și (10) cu următorul cuprins:

„(9) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică aprobă un tarif pentru utilizarea rețelei pe care beneficiarul mecanismului de contorizare netă, în calitate de categorie separată de utilizatori ai rețelei electrice, îl achită prin intermediul furnizorului de energie electrică.

(10) Beneficiarii mecanismului de contorizare netă fac parte de grupul de echilibrare al furnizorilor săi de energie electrică și sunt exonerati de responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele generate.”

41. Se completează cu art. 39¹ – 39⁵ cu următorul cuprins:

”**Articolul 39¹** Drepturile și obligațiile prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile

(1) Orice consumator final are dreptul de a construi o centrală electrică (centrale electrice) de generare a energiei electrice din surse regenerabile și de a deveni prosumator de energie electrică din surse regenerabile în următoarele condiții:

- a) centrala electrică a prosumatorului este conectată la rețeaua și instalațiile electrice interne ale prosumatorului, în cadrul aceluiași loc de consum;
- b) centrala electrică a prosumatorului funcționează în mod paralel și sincron cu rețeaua electrică. Centrala electrică este echipată cu un mecanism de protecție care deconectează automat centrala electrică de la rețeaua electrică și întrerupe livrarea energiei electrice în rețea în cazul în care este întreruptă livrarea energiei electrice către consumatorul final, deținător al centralei electrice;
- c) capacitatea totală instalată a centralei electrice (centralelor electrice) a prosumatorului este egală sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică pentru respectivul loc de consum, se încadrează în plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, dar nu depășește 200 kW. Capacitatea totală a centralei electrice poate fi limitată de operatorul sistemului de distribuție în anumite zone, din cauza limitărilor tehnice din rețeaua electrică în zonele respective, iar cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de autoconsumatorul de energie electrică din surse regenerabile poate fi limitată de operatorul sistemului de distribuție în anumite perioade de timp. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică monitorizează aceste cazuri și acțiunile întreprinse de operatorii de sistem în vederea soluționării acestor limitări și este responsabilă de soluționarea litigiilor dintre operatorii de sistem și prosumatori;
- d) la punctul de conectare al unui prosumator, acesta are obligația instalării unui echipament de măsurare bidirecțional care înregistrează orar energia electrică livrată în rețea și energia electrică consumată din rețea, sau două echipamente de măsurare unidirecționale cu înregistrare orară, într-un loc ușor accesibil pentru citirea datelor. Operatorul de sistem, la rețelele căruia este conectată centrala electrică a prosumatorului, îl notifică despre posibilitatea comunicării în format electronic a datelor lunare, sau cumulativ pentru ultimele 12 luni, la intervenirea termenului stabilit în conformitate cu alin. (4), lit. b), cu privire la activitatea de generare a energiei electrice din surse regenerabile, disponibilă pe inverter/ invertore

(2) Orice prosumator de energie electrică din surse regenerabile, proprietar, gestionar și/sau locatar al locuinței/ clădirii, sau cu drept de folosință asupra acesteia, are dreptul:

- 1) să genereze energie electrică din surse regenerabile pentru consum propriu, să o stocheze, inclusiv să comercializeze surplusul de energie electrică produsă, cu condiția ca, pentru un prosumator non-casnic, aceasta să nu constituie activitatea sa principală comercială sau profesională, fără a fi supus:
 - a) unor proceduri și percepseri de plăți discriminatorii și disproporționate, precum și tarifelor pentru utilizarea rețelelor care nu reflectă costurile, în raport cu energia electrică pe care o consumă din rețea sau pe care o livrează în rețea;

- b) unor proceduri discriminatorii sau disproporționate și oricăror percepți de plăți care ar avea ca și obiect energia electrică din surse regenerabile produsă și rămasă în/consumată de locuința/clădirea pentru propriile necesități.
- 2) să instaleze, dețină și să opereze sisteme de stocare a energiei electrice combinate cu centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile, fără fi supus dublu unor plăți sau tarife pentru utilizarea rețelei pentru energia electrică stocată și rămasă în locuința/clădirea sa. Sistemul de stocare a energiei electrice din cadrul instalației prosumatorului corespunde următoarelor cerințe:
- a) este încărcată cu energie electrică produs exclusiv de centrala electrică proprie a prosumatorului;
 - b) nu este încărcată cu energie electrică din rețeaua publică, aceasta fiind considerată o utilizare irațională a capacității de stocare a energiei electrice. Utilizarea concomitentă a bateriilor și acumulatorilor disponibili în cadrul vehiculelor electrice, deținute de prosumator, în vederea stocării energiei electrice produse de centrala electrică proprie și/sau a energiei electrice din rețea, nu este calificată drept utilizare irațională a energiei electrice în sensul prezentului alineat.
- 3) să-și păstreze drepturile și obligațiile în calitate de consumator final, inclusiv măsurile de protecție și de schimbarea furnizorului;
- 4) să primească o remunerație, inclusiv, dacă este cazul, prin schema de sprijin stabilită în conformitate cu art. 39², pentru energia electrică din surse regenerabile produsă și livrată în rețea, care reflectă valoarea de piață a energiei electrice și care ia în considerare valoarea acesteia pe termen lung pentru sistemul electroenergetic, mediu și societate;
- 5) să încheie un contract de furnizare a energiei electrice cu furnizorul său, conform schemei de sprijin a prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile stabilită în conformitate cu prezenta lege, sau să încheie un contract de furnizare a energiei electrice cu furnizorul său în baza unor termeni și condiții negociate și agreeate de ambele părți;
- 6) să se angajeze în comun cu alți consumatori finali în activitățile menționate la subpunctele. 1) - 5), pe baza unui acord, dacă sunt situați în aceeași clădire, inclusiv bloc locativ, și agreează asupra utilizării în comun cantității de energie electrică produsă, fără a aduce atingere obligației de achitare a tarifelor pentru utilizarea rețelei aplicabile fiecărui prosumator.
- (3) Prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile are următoarele obligații:
- a) să dețină statutul de consumator final;
 - b) să solicite operatorului de sistem și să-i ofere dreptul notificării, de către acesta, a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, cu privire la racordarea la rețea a centralei electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile construite de prosumator, și transmiterii datelor stabilite la alin. (4), subpct. 1), lit. a) – f).
 - c) să livreze energia electrică produsă prin același punct de măsurare prin care achiziționează energia electrică;

- d) să asigure faptul că rețeaua și instalațiile sale interne sunt realizate în conformitate cu normele tehnice aprobate Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu Legea 107/2016 cu privire la energia electrică;
- e) să ofere acces operatorului sistemului de distribuție a energiei electrice la echipamentele de măsurare a energiei electrice produse de centrala electrică, dacă acestea nu asigură transmiterea datelor la distanță.
- f) să achite tariful pentru utilizarea rețelei, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, prin intermediul furnizorului de energie electrică;
- g) să îndeplinească și alte cerințe tehnice stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, inclusiv cele cu privire la măsurarea energiei electrice, stabilite în vederea implementării prevederii de la lit. e).

(4) În vederea asigurării transparenței aferente politicilor de promovare a prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică are următoarele obligații:

- 1) ținerea registrului electronic al prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, care va include următoarele informații:
 - a) numele și adresa prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile;
 - b) categoria consumatorului final;
 - c) tipul centralei electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile;
 - d) locația centralei electrice;
 - e) capacitatea instalată a centralei electrice;
 - f) puterea contractată de consumatorul final;
 - g) energia electrică din surse regenerabile produsă;
 - h) energia electrică consumată din rețea;
 - i) energia electrică din surse regenerabile injectată în rețea.
- 2) publicarea, pe pagina sa web oficială, a datelor agregate cu privire la prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, conform alin. (2), lit. b), c), e) (la nivel de unitate administrativ teritorială, distinse între centrul raional și localități, inclusiv la nivel de municipii) – care sunt actualizate continuu, și de la lit. g) - i) – actualizate trimestrial.

(5) Prin derogare de la alin. (1), lit. a) și alin. (3), lit. c), orice prosumator de energie electrică din surse regenerabile poate deține o centrală electrică localizată în afara locului său de consum, cu respectarea prevederilor stabilite la art. 39¹ – 39², inclusiv a următoarelor condiții cumulative:

- a) centrala electrică a prosumatorului și locul său de consum sunt conectate la rețeaua de distribuție a energiei electrice gestionate de același operator al sistemului de distribuție;
- b) centrala electrică produce energie electrică în beneficiul exclusiv al prosumatorului în cauză;
- c) prosumatorul consimte și achită tariful pentru serviciul de distribuție pentru energia electrică transportată în beneficiul său către locul de consum final, în funcție de

- nivelul tensiune al rețelei electrice de distribuție la care sunt racordate centrala electrică și locul său de consum, prin intermediul facturii lunare emise de furnizorul său de energie electrică;
- d) centrala electrică și locul de consum dispun de echipamente de măsurare, cu înregistrarea orară a energiei electrice livrate și, respectiv, consumate, în vederea stabilirii obiective a surplusului de energie electrică livrată în rețea, instalate din contul consumatorului final;
 - e) îndeplinirea altor responsabilități și obligații stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în actele sale de reglementare.

Articolul 39². Schema de sprijin pentru prosumatorii de energiei electrice din surse regenerabile

(1) Implementarea schemei de sprijin a prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile se bazează pe următoarele principii:

- a) furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică prosumatorilor, în calitate acestora primară de consumatori finali, la prețul stabilit în contractul de furnizare a energiei electrice, sunt obligați să încheie contracte de prosumator de energie electrică din surse regenerabile cu prosumatorii respectivi, în conformitate cu criteriile și condițiile stabilite în conformitate cu prezenta lege, și să achiziționeze surplusul de energie electrică generată.
- b) prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, în condițiile în care sunt respectate plafoanele de capacitate individuală, după cum sunt stabilite de Guvern în conformitate art. 10, lit. e¹), au dreptul la o remunerare pentru surplusul de energie electrică livrată în rețea, exprimată într-un echivalent monetar și cumulată într-un sold, calculat pe baza valorii energiei electrice livrate în rețea și valorii energiei electrice consumate din rețea într-o perioadă de facturare (mecanismul de facturare netă), care se ia în considerare la întocmirea facturilor de energie electrică de către furnizor. Prețul și/sau modalitatea de stabilire a prețului la care are loc conversia cantității de energie electrică livrată în rețea în mijloace financiare și incluse în sold, este indicat în anexă la contractul de furnizare a energiei electrice.
- c) dacă soldul monetar este mai mare decât valoarea energiei consumate din rețea pentru aceeași perioadă de facturare, soldul este transferat în următoarea perioadă de facturare. Soldul monetar este utilizat de către prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile într-o perioadă de timp de nu depășește 12 luni. Perioada de 12 luni începe la data de 1 aprilie, sau la o altă dată, stabilită de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în coordonare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, care poate fi diferențiată pe tehnologii. Dacă la expirarea perioadei de 12 luni soldul monetar al prosumatorului este pozitiv, la solicitarea prosumatorului, acesta este virat pe contul bancar indicat de prosumator sau este transferat pentru utilizare în următoarea perioadă.

(2) În vederea implementării schemei de sprijin a prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică aprobă prețul

surplusului energiei electrice livrate în rețea, per kWh, îl actualizează la necesitate, și îl publică pe pagina sa web oficială. Prețurile determinate în conformitate cu prezentul alineat, în condițiile apariției piețelor organizate și atingerea unui nivel suficient de lichiditate pe acestea, sunt revizuite periodic, dar nu mai rar de o dată la fiecare doi ani.

(3) Prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile fac parte de grupul de echilibrare al furnizorilor săi de energie electrică și sunt exonerati de responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele generate.

Articolul 39³. Instalarea centralelor electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile în blocurile locative

(1) Consumatorii finali din cadrul blocurilor locative pot beneficia de următoarele drepturi în calitate de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv:

- 1) să genereze energie electrică din surse regenerabile pentru consum propriu, să o stocheze, să comercializeze surplusul de energie electrică din surse regenerabile produsă, inclusiv prin contracte pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător, prin intermediul furnizorilor de energie electrică, tranzacțiilor *inter-pares*, fără a face obiectul:
 - a) unor proceduri și perceperi de plăți discriminatorii și disproporționate, precum și tarifelor pentru utilizarea rețelelor care nu reflectă costurile, în raport cu energia electrică pe care o consumă din rețea sau pe care o livrează în rețea;
 - b) unor proceduri discriminatorii sau disproporționate și oricăror perceperi de plăți care ar avea ca și obiect energia electrică din surse regenerabile produsă și rămasă în/ consumată de locuința/clădirea pentru propriile necesități.
- 2) să instaleze, dețină și să opereze sisteme de stocare a energiei electrice combinate cu centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile, fără fi supus dublu unor plăți sau tarife pentru utilizarea rețelei pentru energia electrică stocată și rămasă în locuința sa;
- 3) să-și păstreze drepturile și obligațiile în calitate de consumatori finali;
- 4) să primească o remunerare, inclusiv, dacă este cazul, prin scheme de sprijin, pentru energia electrică din surse regenerabile produsă și livrată în rețea, care reflectă valoarea de piață a energiei electrice și care ia considerare valoarea acesteia pe termen lung pentru rețeaua electrică, mediu și societate.

(2) Prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile situați în același bloc locativ, în condițiile în care se organizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu, au dreptul să convină asupra modalității de consum în comun a energiei electrice generate în locul sau locurile în care se află aceștia, inclusiv în spațiile de uz comun, prin deducerea cantității de energie electrică generate de centrala/centralele electrice din consumurile înregistrate de contoarele comerciale individuale, inclusiv din locurile de uz comun, fără a aduce atingere obligației de achitare a tarifelor pentru utilizarea rețelei și altor plăți aplicabile fiecărui prosumator.

(3) Consumatorii casnici proprietari de apartamente în blocuri locative au dreptul de a beneficia de statutul de prosumator de energie electrică din surse regenerabile în condițiile art. 39¹, alin. (6).

(4) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv, care include:

- a) norme tehnice și cerințe față centrala/ centralele prosumatorilor din blocurile locative;
- b) prevederi cu privire la numărul și tipul echipamentelor de măsurare a energiei electrice cu înregistrare orară;
- c) prevederi cu privire la obligația de plată a tarifului pentru utilizarea rețelei electrice;
- d) principii de consum în comun de către consumatorii finali din cadrul blocului locativ a energiei electrice din surse regenerabile generate, în beneficiul tuturor, inclusiv prevederi prin care se iau în considerare prosumatorii care fac uz de dreptul acestora conferit în baza alin. 3;
- e) principii de consum în comun, a energiei electrice din surse regenerabile generate, de către consumatorii finali din cadrul mai multor blocuri locative dar care fac parte din aceeași asociație de proprietari din condominiu,
- f) mecanisme de încurajare a stocării energiei electrice generate;
- g) alte aspecte a căror rol este promovarea utilizării energiei electrice regenerabile în cadrul sectorului rezidențial, în general, și promovarea utilizării energiei electrice regenerabile în condominii și valorificarea suprafețelor elementelor constructive ale clădirilor (precum ar fi acoperișurile) din cadrul acestuia, în mod particular.

Articolul 39⁴. Aplicarea mecanismelor de contorizare netă și facturare netă de utilizatorii sistemelor de distribuție închise și de operatorii sistemelor de distribuție închise

(1) Operatorul sistemului de distribuție închis este în drept să construiască centrală electrică de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu și al utilizatorilor sistemului de distribuție închis. Operatorul sistemului de distribuție închis achită furnizorului cantitatea de energie electrică consumată lunar din rețeaua electrică la prețul pentru furnizarea energiei electrice în conformitate cu contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice, stabilit conform prevederilor prezentei legi. Cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică din sistemul de distribuție închis se achită lunar de către furnizor operatorului sistemului de distribuție închis la prețul pentru vânzarea energiei electrice stabilit în contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice, stabilit în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Utilizatorul sistemului de distribuție închis este în drept să construiască centrală electrică de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu. Utilizatorul sistemului de distribuție închis achită operatorului sistemului de distribuție închis cantitatea de energie electrică consumată lunar din sistemul de distribuție închis la prețul pentru energia electrică în conformitate cu contractul de alimentare/vânzare a energiei electrice. Cantitatea de energie electrică livrată de utilizatorul sistemului de distribuție închis în sistemul

de distribuție închis se achită lunar de către operatorul sistemului de distribuție închis la prețul pentru vânzarea energiei electrice stabilite în contractul de alimentare/vânzare a energiei electrice.

(3) În cazul în care utilizatorul sistemului de distribuție închis a încheiat contract de furnizare a energiei electrice cu un furnizor și are centrală electrică care produce din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu de energie electrică, părțile contractului încheie contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice. Utilizatorul sistemului de distribuție închis achită furnizorului cantitatea de energie electrică furnizată lunar utilizatorului de sistem la prețul pentru energia electrică în conformitate cu contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice. Cantitatea de energie electrică livrată de utilizatorul sistemului de distribuție închis în sistemul de distribuție închis se achită lunar de către furnizor utilizatorului sistemului de distribuție închis la prețul pentru vânzarea energiei electrice stabilite în contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice.

(4) Operatorii sistemelor de distribuție închise și utilizatorii acestora, deținători de centrale electrice din surse regenerabile vor asigura instalarea din cont propriu a echipamentelor de măsurare a energiei electrice necesare pentru măsurarea energiei electrice generate de centralele electrice respective .

(5) Capacitatea centralei electrice (centralelor electrice) a/ale operatorului sistemului de distribuție închis este egală sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică, dar nu depășește 200 kW.

(6) Capacitatea centralei electrice (centralelor electrice) a/ale utilizatorului sistemului de distribuție închis este egală sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică sau operator al sistemului de distribuție închis, dar nu depășește 200 kW.

(7) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, admiterea în exploatare a centralei electrice a utilizatorului sistemului de distribuție închis se confirmă prin actul de corespundere eliberat de organul supravegherii energetice de stat în conformitate cu Regulamentul de admitere în exploatare a instalațiilor electrice.

Articolul 39⁵. Comunitățile de energie din surse regenerabile. Principii aferente calității de membru sau acționar

(1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în coordonare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în conformitate cu atribuția stabilită la art. 14, alin. (1), lit. c²), elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile, cu luarea în considerare a următoarelor principii:

1) principii aferente calității de membru sau acționar:

- a) comunitate de energie din surse regenerabile este formată din doi sau mai mulți membri sau acționari, organizați în conformitate cu un statut;
- b) membri sau acționari ai unei comunități de energie din surse regenerabile pot fi persoane fizice, asociații de proprietari în condominiu, întreprinderile mici și mijlocii, satele și orașele, reprezentate de organele sale executive, consumatorii

finali, inclusiv consumatorii vulnerabili de energie, în sensul Legii nr. 241/2022 privind fondul de reducere a vulnerabilității energetice;

- c) participarea într-o comunitate de energie din surse regenerabile este voluntară și deschisă. Orice persoană sau entitate menționată la lit. b) are dreptul să adere sau să părăsească o comunitate de energie din surse regenerabile în orice moment, în conformitate cu legislația aplicabilă și statutul acestora. Actele normative aplicabile nu pot stabili condiții sau proceduri nejustificate sau discriminatorii care ar împiedica participarea sau retragerea membrilor sau acționarilor dintr-o comunitate de energie din surse regenerabile;
- d) Membrii unei comunități de energie din surse regenerabile își mențin drepturile și obligațiile în calitate de consumatori finali, inclusiv dreptul la schimbarea furnizorului;

2) principii privind guvernarea comunităților de energie din surse regenerabile:

- a) scopul comunității de energie din surse regenerabile este producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru a satisface nevoile în energie ale membrilor sau acționarilor comunității într-o manieră durabilă, creând beneficii de mediu, economice sau sociale pentru membrii sau acționarii săi, sau pentru arealul în care aceasta operează. Statutul comunității de energie din surse regenerabile, prevede că, în vederea atingerii scopului consimțit, comunitatea dezvoltă proiecte și investește în proiecte de valorificare a energiei din surse regenerabile și eficiență energetică;
- b) comunitatea de energie din surse regenerabile este o persoană juridică autonomă, care acționează în nume propriu și poate exercita drepturi și poate fi supusă unor obligații independent de membrii și acționarii săi. Comunitatea este controlată și gestionată de acționarii sau membrii săi, care sunt localizați în proximitatea unităților de generare a energiei prin valorificarea potențialului regenerabil dezvoltate de comunitate;
- c) acte normative relevante și statutul comunități de energie din surse regenerabile stabilesc aspecte referitoare la modul în care este exercitat controlul efectiv și gestionarea unei comunități;
- d) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică înființează și ține un registru al comunităților de energie din surse regenerabile;

3) drepturile și obligațiile comunităților de energie din surse regenerabile:

- a) comunitățile de energie din surse regenerabile au următoarele drepturi:
 - (i) să producă, consume, stocheze și să comercializeze energia din surse regenerabile, inclusiv prin contracte pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător ;
 - (ii) să stabilească reguli de consum în comun a energiei din surse regenerabile produsă de unitățile de generare a energiei deținute de comunitate între membrii și acționarii acesteia, în baza unui acord;

- (iii) să acceseze toate piețele energetice relevante, direct, cât și prin intermediarii/agregatori, într-un mod nediscriminatoriu, în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică;
- b) comunitățile de energie din surse regenerabile au dreptul să beneficieze de schemele de sprijin stabilite în conformitate cu art. 34;
 - c) comunitățile de energie din surse regenerabile acționează pe piețele energetice în calitate de participanți de drepturi depline, fiind obligați să respecte prevederile actelor normative și de reglementare cu incidență în domeniul pieței energiei electrice și cerințele aferente;
 - d) comunitățile de energie din surse regenerabile sunt supuse tarifelor pentru utilizarea rețelelor, în modul stabilit de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, fiind asigurat faptul că acestea contribuie, într-un mod adecvat, echitabil și echilibrat la partajarea costurilor de exploatare și mentenanță a sistemelor și rețelelor energetice pe care le utilizează;
 - e) comunitățile de energie din surse regenerabile nu sunt supuse unui tratament discriminatoriu în ceea ce privește activitățile, drepturile și obligațiile acestora în calitate de consumatori finali, producători, furnizori, operatori ai sistemelor de distribuție sau ca alți participanți la piață;
- (2) În vederea promovării comunităților de energie din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementarea Energetică elaborează și aprobă reglementări cu privire la drepturile și obligațiile operatorilor de sistem, furnizorilor și altor actori de pe piețele energetice în ceea ce privește racordarea, folosirea în comun a energiei în cadrul comunității, măsurarea energiei electrice, responsabilitatea cu privire la echilibrare, facturarea și alte aspecte relevante pentru dezvoltarea, buna-funcționare și integrarea comunităților de energie din surse regenerabile în piețele energetice.
- (3) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu respectarea prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, dezvoltă și pune la dispoziția consumatorilor finali instrumente financiare și programe, finanțate din bugetul de stat și/sau mobilizate din surse externe, cu suportul partenerilor de dezvoltare, care ar facilita accesul la finanțare și informații pentru dezvoltarea comunităților de energie din surse regenerabile.
- (4) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, precum și instituția publică de suport, oferă autorităților administrației publice locale sprijin în aspecte legate de reglementarea activității comunităților de energie din surse regenerabile, de consolidare a capacităților acestora, suport întru facilitarea înființării comunităților și participării directe a localităților în cadrul acestora.

42. Articolul 40 va avea următorul cuprins:

”Articolul 40. Informații cu privire la echipamente și sisteme

(1) Furnizorul de echipamente și sisteme pentru încălzire și răcire, pentru producerea sau consumul de energie electrică din surse regenerabile, asigură accesul la informația privind beneficiile nete, costurile și eficiența energetică ale acestor echipamente și sisteme.

(2) În vederea asigurării transparenței cu privire la activitatea de producere a energiei electrice din surse regenerabile de producători locali, se introduc următoarele obligații:

- a) deținătorii centralelor electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile conectate la rețelele de distribuție, cu o capacitate mai mare de 200 kW, sunt obligați să instaleze sisteme de transmitere a datelor cu privire la activitatea de producere în timp real și să asigure transmiterea acestora către Operatorii sistemelor de distribuție;
- b) Operatorii sistemelor de distribuție asigură transmiterea datelor cu privire la activitatea de producere în timp real a centralelor electrice stabilite la lit. a), pe tehnologii de producere, către Operatorul Sistemului de Transport;
- c) Operatorul Sistemului de Transport, publică datele cu privire la activitatea de producere în timp real a centralelor electrice racordate la rețelele electrice de distribuție, stabilite la lit. a) și b), integrate cu datele aferente centralelor electrice racordate la rețeaua electrică de transport, pe tipuri de tehnologii, pe pagina sa web oficială. Operatorul Sistemului de Transport pune la dispoziția publicului date istorice cu privire la activitatea de producere a energiei electrice de producători care operează centralele electrice care produc din surse regenerabile de energie, pe pagina sa web oficială.

43. La articolul 45, alin. (9) se abrogă

44. Anexele nr. 1 și nr. 2 se abrogă.

45. Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Guvernul:

- 1) în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:
 - a) va actualiza Regulamentul privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil;
 - b) va asigura aprobarea, de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, a componentei Comisiei de licitație;
 - c) va publica anunțul cu privire la organizarea licitației, în conformitate cu calendarul orientativ privind organizarea procedurilor de licitații;
 - d) va elabora și consulta documentația de licitație;
- 2) în termeni de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:
 - a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;
 - b) va aduce actele sale normative, ce nu fac obiectul prevederii de la subpct. 1) în concordanță cu prezenta lege;
 - c) va aproba actele normative necesare în vederea implementării prezentei legi.

(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică:

- a) în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative de reglementare aferente procesului de organizare a licitațiilor în concordanță cu prezenta lege, precum și va elabora actele necesare procedurii de licitație;
- b) în termeni de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și aproba actele normative de reglementare aferente prosumatorilor;
- c) în termeni de 12 luni, aduce actele sale normative de reglementare ce nu fac obiectul prevederii de la lit. a) și b), în concordanță cu prezenta lege.
- d) pune în aplicare mecanismul de ajustare a tarifelor producătorilor de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la intrarea în vigoare a Legii nr. 10/2016, stabilit la art. 34, alin. (1²), conform termenilor aprobați de Agenție întru implementarea mecanismului de ajustare a tarifelor și prețurilor fixe stabilit la art. 37, alin. (1).

(3) Primul Plan național integrat privind energia și clima, conform prevederii de la art. 9, alin. (1), este aprobat până la 30 iunie 2024, vizează perioada de până în anul 2030 și va determina contribuția Republicii Moldova la ponderea consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie a Comunității Energetice pentru anul 2030. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei notifică respectiva contribuție, ca și traiectorie indicativă, Secretariatului Comunității Energetice.

(4) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, efectuează o evaluare amplă a barierelor existente și a potențialului de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile la nivel național. Evaluarea va include:

- a) descrierea stării lucrurilor la zi și potențialul de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile;
- b) existența unor bariere și limitări nejustificate în calea dezvoltării comunităților de energie din surse regenerabile;
- c) propuneri și amendamente în scopul îmbunătățirilor.

(5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu suportul instituției publice de suport și a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică:

a) în termen de 6 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, promovării energiei din surse regenerabile, urbanismului și amenajării teritoriului, autorizării executării lucrărilor de construcție, în vederea implementării procedurii de conectare la rețeaua electrică în baza unei notificări simplificate, stabilite la art. 28, alin. (1¹). Procedura de notificare simplificată va viza racordarea la rețelele electrice de distribuție a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie, inclusiv cele deținute de prosumatori, sau centrale electrice din surse regenerabile instalate în cadrul unor proiecte demonstrative, cu o capacitate electrică unitară sau agreată de 50 kW sau mai puțin, cu condiția ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Conform procedurii, operatorul sistemului de distribuție ar putea, într-un termen de până la 7 zile lucrătoare de la înregistrarea notificării, să refuze racordarea la rețeaua electrică sau să propună un punct alternativ de racordare din motive justificate din punct de vedere tehnic sau de siguranță a funcționării rețelelor electrice. În cazul unei decizii pozitive sau în absența unei decizii a operatorului sistemului de distribuție, în termen de 30 de zile de la data depunerii notificării simplificate, centrala sau centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie ar putea fi racordată la rețea;

b) cu concursul operatorilor sistemelor de distribuție, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, promovării energiei din surse regenerabile, urbanismului și amenajării teritoriului, autorizării executării lucrărilor de construcție, în vederea creării unor platforme online, integrate cu platforma dezvoltată de instituția publică de suport conform alin. (6), în vederea implementării procedurii de conectare la rețeaua electrică în baza unei notificări simplificate;

c) cu concursul organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, în termen de 12 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, promovării energiei din surse regenerabile, protecției mediului, în vederea consolidării Centrului Unic Informațional a investitorilor în domeniul eficienței energetice și energiei din surse regenerabile de pe platforma instituției publice de suport și rolul acestuia de punct de contact ce sprijină informațional investitorii pe toată durata dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile și obținerii, după caz, a actelor permise și autorizărilor necesare.

(6) În termeni de 18 luni de la intrării în vigoare a prezentei legi, instituția publică de suport creează o platformă online, în vederea asigurării următoarelor:

- a) facilitarea procesului de informare a investitorilor cu privire la etapele dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile;
- b) facilitarea dialogului dintre investitori și autorități și instituții relevante procesului de dezvoltare a proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile și de obținere a actelor permise și autorizărilor necesare;
- c) implementarea mecanismului de notificare simplificată, stabilită la art. 28, alin. (1¹);

(7) Prevederile de la art. 26¹, alin. (5), lit. a) - c) se aplică doar pentru instalațiile care încep să funcționeze sau care au fost adaptate/ convertite la utilizarea combustibililor din biomasă începând cu 25 decembrie 2024.

(8) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în economia națională, în scopul încălzirii și răcirii, conform prevederii de la art. 26³, alin. (1):

- a) ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire va fi majorată cu 1,1 puncte procentuale, ca medie anuală calculată pentru perioadele 2023-2025 și 2026-2030, având ca și referință ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire în anul 2020;
- b) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în sectorul de încălzire și răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a);
- c) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire este cuprinsă în intervalul 50% și 60%, se consideră că această pondere îndeplinește jumătate din creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a).

(9) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile, căldurii și frigului în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, conform prevederii de la art. 26³, alin. (3):

- a) ponderea energiei din surse regenerabile, căldurii și frigului rezidual utilizate în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire va fi majorată cu cel puțin un punct procentual, ca medie anuală calculată pentru perioada 2023 – 2025 și pentru perioada 2026 – 2030, având ca și referință ponderea utilizării acestora în anul 2020, exprimată în termeni de pondere a consumului final de energie în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire;
- b) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile, căldurii și frigului rezidual utilizat în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a).

(10) În vederea implementării prevederii de la art. 26⁴, alin. (4) și stabilirea unor măsuri de înlocuire a instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și organul central de specialitate al administrației publice în

domeniul construcțiilor, cu concursul instituției publice de suport și Agenției de Supraveghere Tehnică, în funcție de competențele deținute, întocmesc un inventar al instalațiilor de încălzire pe baza combustibililor fosili. Părți obligate cu raportarea informațiilor deținute sunt:

- a) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, prin intermediul managerilor energetici raionali și, după caz, municipali – pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de cărbune (cazane, sobe) instalate în cadrul clădirilor publice;
 - b) Distribuitorii și furnizorii de gaze naturale – pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de gaze naturale (cazane), instalate în cadrul clădirilor publice și clădirilor rezidențiale - i) la nivel de bloc locativ sau grup de astfel de clădiri, și ii) bloc locativ în cadrul cărora toate locuințele dispun de cazane individuale pe gaze naturale;
- (11) În sensul prevederii de la art. 26⁵, alin. (4), lit. c) și alin. (6):
- a) unitățile termoelectrice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care nu corespund criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, elaborează și aprobă planuri de măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor sistemelor gestionate astfel ca la până la 31 Decembrie 2025 să corespundă criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire.
 - b) unitatea termoelectrică actualizează planul de măsuri o dată la patru ani sau mai frecvent, în condițiile în care factori ce au fost considerați la elaborarea componentelor menționate la art. 26⁵, alin. (7) s-au modificat în măsură să afecteze performanța scontată a sistemului;
 - c) unitatea termoelectrică prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică rapoarte anuale, până la sfârșitul primului trimestru după anul de gestiune, cu privire la progresul implementării măsurilor cuprinse în planul de măsuri prevăzut la lit. a).

(12) În vederea implementării prevederii de la art. 26⁷, alin. (1), Guvernul consideră, la stabilirea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi, contribuțiile următoarelor componente:

- a) ponderea biocarburanților și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere, în consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare - este limitată la 2%;
- b) ponderea biocarburanților și biogazului produs din ulei de gătit uzat și grăsimi animale - este limitată la 1,7%;
- c) ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile – este de cel puțin 1% în 2025 și 3,5% în 2030

- d) ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor - este de 0% până în anul 2030, cu luarea în considerare a excepției stabilite la lit. c), alin. (1), art. 26⁷.

(13) În vederea adoptării principiilor de maximă transparență, eficiență și eficacitate, precum și asigurarea unei predictibilități la implementarea schemelor de sprijin, conform art. 34, Guvernul:

- a) publică un calendar indicativ cu privire la organizarea procedurilor de licitație, pentru următorii 3-5 ani, cu respectarea conținutului și a informațiilor stabilite de art. 34, alin. (9). Calendarul este actualizat anual sau, dacă este necesar, cu o periodicitate mai mare, pentru a reflecta modificările în planificarea organizării licitațiilor cauzate de factori obiectivi, pentru a ține cont de evoluțiile pieței sau pentru a actualiza bugetul/ costul estimat al sprijinului financiar oferit producătorilor eligibili;
- b) efectuează o evaluare a eficacității schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și a efectelor majore asupra diferitor grupuri de consumatori și asupra investițiilor în domeniu, în conformitate cu prevederea de la art. 34, alin. (10), cel puțin o dată la cinci ani, și o publică pe pagina sa web oficială.

(14) În vederea promovării energiei distribuite și încurajării investițiilor în capacități mici de generare a energiei electrice din surse regenerabile și integrarea acestora în piața energiei electrice:

- a) la intrarea în vigoare a prezentei legi, operatorii de sistem admit racordarea la rețeaua electrică a centralelor electrice deținute de beneficiarii mecanismului de contorizare netă, în limitele capacității admise, per operator, în baza deciziilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică aprobate în conformitate cu art. 39, alin. (6). Operatorii de sistem notifică deținătorii de avize de racordare a căror centrale electrice ar depăși limita stabilită de Agenție, despre calificarea acestora în calitate de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile și posibilitatea racordării la rețea, în condițiile stabilite de prezenta lege;
- b) la intrarea în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali, inclusiv beneficiarii mecanismului de contorizare netă, pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumator de energie electrică din surse regenerabile, în condițiile prezentei legi;
- c) la intrarea în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali care locuiesc în blocuri locative, pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, în sensul prevăzut la art. 39¹, alin. (5);
- d) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali din cadrul blocurilor locative, organizați în asociații de proprietari în condominiu, pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv;

- e) mecanismul contorizării nete a energiei electrice, conform art. 39, este aplicat până la 31 decembrie 2027. La 1 ianuarie 2028, toți utilizatorii mecanismului de contorizare netă sunt convertiți în prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, cu obligația instalării, din contul acestora, către 31 decembrie 2028, a echipamentelor de măsurare conforme condiției stabilite la art. 39¹, alin. (1), lit. d). În cazurile în care este nevoie de substituirea echipamentelor de măsurare respective, furnizorul de energie electrică estimează lunar soldul monetar al fiecărui prosumator, în baza datelor cu privire la generare și consum caracteristice unui grup extins de prosumatori similari ca și categorie, dar nu mai mult de perioada oferită de 12 luni, la expirarea căreia își pierde calitatea de prosumator și dreptul de a păstra centrala electrică conectată la rețeaua electrică. Operatorii sistemelor de distribuție notifică prosumatorii respectivi cu privire la obligația de instalare a echipamentelor de măsurare.
- f) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, începând cu 1 ianuarie 2024, în vederea implementării prevederilor de la art. 39, alin. (9), art. 39¹, alin. (3), lit. f), și 39³, alin. (4), lit. c), aprobă un tarif pentru utilizarea rețelei electrice de către beneficiarii mecanismului de contorizare netă și prosumatori, care poate fi stabilit în raport cu cantitatea energiei electrice injectate în rețea sau în raport cu capacitatea centralei electrice (centralelor electrice) deținute. Agenția justifică aprobarea tarifului în baza unei analize a impactului beneficiarilor mecanismului de contorizare netă și prosumatorilor asupra rețelei electrice, în cadrul căreia cuantifică sarcina disproporționată pentru sustenabilitatea financiară a sistemului electric, urmărind în același timp maximizarea sprijinului pentru rețea prin promovarea producerii energiei electrice mai aproape de locul de consum, pe de o parte, și de atenuare a riscurilor legate de reflectivitatea costurilor și subvenționarea încrucișată, de recuperarea costurilor suportate de operatorii de sistem cu exploatarea rețelei, pe de altă parte. În analiza de impact, Agenția cuantifică influența pozitivă a sistemelor de stocare asupra capacității maxime de consum a prosumatorului, și poate dispune o reducere a tarifului pentru utilizarea rețelei proporțional capacității sistemului de stocare. Agenția poate revizui analiza de impact și rezultatele acesteia o dată la 12 luni. Rezultatele analizei de impact sunt consultate extensiv cu autoritățile și instituțiile publice de profil, mediul academic, organizațiile non-guvernamentale, și alte părți interesate.